

ΟΜΙΛΟΣ ΗΛΕΚΤΩΡ

Ετήσια Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου
&
Ετήσιες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ &
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΕΡΜΟΥ 25 – ΚΗΦΙΣΙΑ 145 64
Α.Φ.Μ.: 094003954 Δ.Ο.Υ.: ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 000258501000

Περιεχόμενα

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	5
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	11
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	13
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	14
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	15
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Ενοποιημένα στοιχεία.....	16
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Στοιχεία Εταιρείας.....	17
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	18
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων	19
1 Γενικές πληροφορίες.....	19
2 Σύντομη σημαντικών λογιστικών πολιτικών.....	19
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	19
2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας.....	19
2.1.2 Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα.....	20
2.2 Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων	20
2.3 Ενοποίηση	23
2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές.....	25
2.5 Μισθώσεις	26
2.6 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις.....	27
2.7 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις.....	27
2.8 Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	27
2.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	28
2.10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.....	28
2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία.....	29
2.12 Αποθέματα.....	30
2.13 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	30
2.14 Δεσμευμένες καταθέσεις	30
2.15 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	31
2.16 Μετοχικό κεφάλαιο	31
2.17 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	31
2.18 Δάνεια.....	31
2.19 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	31
2.20 Παροχές στο προσωπικό	32
2.21 Προβλέψεις.....	33
2.22 Αναγνώριση εσόδων.....	33
2.23 Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση	34
2.24 Συμφωνίες Παραχώρησης	34
2.25 Διανομή μερισμάτων	36
2.26 Επιχορηγήσεις	36
2.27 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων	36
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	37
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	37

3.2	Διαχείριση Κεφαλαίων	39
3.3	Προσδιορισμός των εύλογων αξιών	40
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	41
4.1	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές.....	41
4.2	Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών	43
5	Ενσώματα πάγια	44
6	Αυλα περιουσιακά στοιχεία.....	46
7	Θυγατρικές επιχειρήσεις του Ομίλου.....	47
8	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	49
9	Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων	51
10	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.....	52
11	Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	53
12	Αποθέματα.....	53
13	Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις.....	54
14	Δεσμευμένες καταθέσεις.....	55
15	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	55
16	Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	56
17	Λοιπά αποθεματικά.....	57
18	Δάνεια	58
19	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	59
20	Αναβαλλόμενη φορολογία	60
21	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	62
22	Επιχορηγήσεις.....	63
23	Προβλέψεις.....	64
24	Έξοδα ανά κατηγορία.....	66
25	Λοιπά έσοδα / (έξοδα) & Λοιπά κέρδη / (ζημιές).....	67
26	Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) – καθαρά	67
27	Παροχές σε εργαζομένους.....	68
28	Φόρος εισοδήματος.....	68
29	Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	70
30	Ανειλημμένες υποχρεώσεις	70
31	Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις	71
32	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	73
33	Λοιπές σημειώσεις	75
34	Πρόσθετα στοιχεία.....	75
35	Γεγονότα μετά την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.....	76

**Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ
ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ**

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Η ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ, αποτελεί θυγατρική του Ομίλου «ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ» καθώς και τον βραχίονα αυτού στον τομέα ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΕΝΕΡΓΕΙΑ. Η Εταιρεία εξειδικεύεται στο σχεδιασμό, κατασκευή και λειτουργία έργων διαχείρισης απορριμμάτων και στην παραγωγή ενέργειας από απορρίμματα (Waste – to – Energy). Η Εταιρεία διατηρεί ηγετική θέση στην Ελλάδα παρουσιάζει σημαντική δραστηριότητα στη Γερμανία ενώ εκτελεί έργα και έχει υπογεγραμμένες συμβάσεις σε έξι ακόμη χώρες.

Σημειώνεται, πως η εταιρεία μέσω των Γερμανικών θυγατρικών της Herhof GmbH και Helector GmbH κατέχει διεθνώς αναγνωρισμένη τεχνογνωσία στον τομέα διαχείρισης απορριμμάτων με αποτέλεσμα να δύναται να προσφέρει πλήρως καθετοποιημένες λύσεις που μπορούν να ικανοποιήσουν και τις πιο σύνθετες απαιτήσεις και ανάγκες απαιτητικών αγορών / πελατών.

Διευρύνοντας την δραστηριότητά της και αναζητώντας νέες αγορές η Εταιρεία έχει μέχρι σήμερα επιδείξει σημαντική τεχνογνωσία στους παρακάτω τομείς:

- Κατασκευής και λειτουργίας μονάδων διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και μολυσματικών. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:
- Κατασκευή & δοκιμαστική λειτουργία ενός (1) έτους της μονάδας διαχείρισης απορριμμάτων του Δήμου Σόφιας (Βουλγαρία)
- Κατασκευή & λειτουργία μονάδας επεξεργασίας ΑΣΑ Λάρνακας-Αμμοχώστου,
- Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας επεξεργασίας ΑΣΑ στο Osnabrueck-Γερμανίας,
- Κατασκευή μονάδας διαχείρισης ΑΣΑ στο Trier-Γερμανίας
- Κατασκευή μονάδων αναερόβιας χώνευσης οργανικού κλάσματος απορριμμάτων συνολικής δυναμικότητας που ξεπερνά τις 220 χιλιάδες τόνους ετησίως
- Κατασκευή ΚΔΑΥ στο Δήμο Φυλής και Κορωπίου
- Λειτουργία του Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύκλωσης (EMA) Άνω Λιοσίων,
- Λειτουργία αποτεφρωτήρα νοσοκομειακών αποβλήτων στην Αττική).
- Κατασκευής και διαχείρισης ΧΥΤΑ και συναφών έργων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων
 - Κατασκευή και λειτουργία ΧΥΤΑ-Φυλής,
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ-Μαυροράχης Θεσσαλονίκης,
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ Ταγαράδων
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ Πάφου,
 - Κατασκευή & λειτουργία Μονάδα Επεξεργασίας Στραγγισμάτων (ΜΕΣ) Πάφου,
 - Κατασκευή & λειτουργία ΜΕΣ Άνω Λιοσίων - Φυλής.
 - Κατασκευή ΜΕΣ Ταγαράδων
 - Κατασκευή ΜΕΣ Μαυροράχης
- Ανάπτυξης και εκμετάλλευσης ΑΠΕ. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:
 -

- Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας & θερμότητας αξιοποιώντας βιοαέριο προερχόμενο από τους ΧΥΤΑ Άνω Λιόσιων και Φυλής μέσω της θυγατρικής εταιρίας ΒΕΑΛ ΑΕ – Συνολική Δυναμικότητα 23.5 MW (η μεγαλύτερη μονάδα στην Ευρώπη),
- Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας αξιοποιώντας βιοαέριο προερχόμενο από το ΧΥΤΑ Ταγαράδων - Συνολική Δυναμικότητα 5 MW ,

Η λειτουργία και η ανάπτυξη της εταιρείας δεν είναι τόσο διακριτή στις παραπάνω κατηγορίες, όσο συνεργατική και αλληλοσυμπληρούμενη και κάθε φορά πραγματοποιείται μέσω κατάλληλων κατά περίπτωση εταιρικών σχημάτων στα οποία η εταιρεία διατηρεί τον έλεγχο και τη διαχείριση. Για το λόγο αυτό η συνολική δράση και ανάπτυξή της αποτυπώνεται καλύτερα μέσω των ενοποιημένων οικονομικών της μεγεθών.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016

A. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Εντός του 2016, μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων, προχώρησε η υπογραφή των παρακάτω συμβάσεων:

- Σύμβαση παραχώρησης υπηρεσιών για τις υπηρεσίες λειτουργίας και συντήρησης του Αποτεφρωτήρα EYAM η οποία υπεγράφη την 2^η Φεβρουαρίου 2016
- Ιδιωτικό συμφωνητικό άσκησης δικαιώματος προαίρεσης του από 31/12/2010 συμφωνητικού αναφορικά με το έργο «Υπηρεσίες Υποστήριξης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Επισκευής του EMA». Το εν λόγω ιδιωτικό συμφωνητικό υπεγράφη την 10/2/2016
- Σύμβαση παροχής υπηρεσιών για το έργο «Εργασίες υποστήριξης λειτουργικών αναγκών στις ΟΕΔΑ Φυλής και Δυτ. Αττικής». Το εν λόγω ιδιωτικό συμφωνητικό υπεγράφη την 1/6/2016

Πλέον εντός του 2016, παραδόθηκαν (έκδοση Take Over Certificate) τα παρακάτω έργα που είχαν αναληφθεί μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων:

- Έργο «Constrection of County Waste Management Centre Mariscina, Primorsko - Goranska County, Republic of Croatia CCI No 2007HR16IPR001» που εκτελέστηκε μέσω του κοινοπρακτικού σχήματος «HELECTOR S.A. – GP KRK»
- Έργο «Implementation of Phase II of the project “Integrated system of solid waste treatment facilities of Sofia Municipality – Design and Construction of a Mechanical–Biological Treatment (MBT) Plant for processing waste and production of Refuse Derived Fuel”, in connection with implementation of the project №DIR-592113 – 1 – 9, co-financed through Operational Programme Environment 2007 – 2013» που εκτελέστηκε μέσω του κοινοπρακτικού σχήματος «ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ»

Εντός του 2016 η Εταιρεία (είτε άμεσα ή μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων που συμμετέχει) συνέχισε την εκτέλεση των κάτωθι κατασκευαστικών έργων που είχαν συμβατικοποιηθεί πρότερα της 1/1/2016:

- Μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων στην Κροατία, επαρχία Istria, (έργο Kastijun), δυναμικότητας 90,000 τόνων ετησίως
- Κατασκευή Α΄ Φάσης 2^{ου} Χ.Υ.Τ.Α Δυτικής Αττικής στη θέση Σκαλιστήρι του Δήμου Φυλής
- Κατασκευή Κυττάρων Β2-Β3-Β5-Β6 Β΄ Φάσης 2^{ου} Χ.Υ.Τ.Α. Δυτικής Αττικής στη θέση Σκαλιστήρι του Δήμου Φυλής
- ΣΜΑ Θεσ/νικης

Συνεχίστηκαν οι συμβάσεις λειτουργίας των κάτωθι έργων (είτε μέσω της εταιρείας ή μέσω θυγατρικών ή κοινοπρακτικών σχημάτων) που είχαν συμβατικοποιηθεί πρότερα της 1/1/2016 :

- Λειτουργία Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων στην πόλη του Osnabrueck ,
- Λειτουργία των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας και διάθεσης Απορριμμάτων των Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου,
- Υπηρεσίες Υποστήριξης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Επισκευής του E.M.A. - Άνω Λιόσια Αττικής, δυναμικότητας 253,800 τόνων ετησίως
- Λειτουργία Σταθμού Συμπαραγωγής Ενέργειας αξιοποιούμενου βιοαερίου από τους ΧΥΤΑ Α. Λιόσιων & Φυλής, με δυναμικότητα μονάδας 23,5 MW

- Λειτουργία Σταθμού Συμπαραγωγής Ενέργειας αξιοποιούμενου βιοαερίου από τον ΧΥΤΑ Ταγαράδων, με δυναμικότητα μονάδας 5 MW
- Λειτουργία του Αποτεφρωτήρα νοσοκομειακών αποβλήτων στην περιοχή Α. Λιοσίων
- Λειτουργία μονάδας αποστείρωσης κλινικών αποβλήτων στη Βόλο Μαγνησίας

Εντός του 2016 έληξαν οι κάτωθι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών:

- Λειτουργία και Συντήρηση Μονάδας Βιολογικού Καθαρισμού Λυμάτων Πάφου, δυναμικότητας 230 m³ ανά ημέρα
- Λειτουργία του Χώρου Υγειονομικής Ταφής και του Διαμετακομιστικού Σταθμού Οικιακών Αποβλήτων Επαρχίας Πάφου, δυναμικότητας 75,000 τόνων ετησίως

Πέραν των ανωτέρω η Εταιρεία έχει προχωρήσει στην κατάθεση προσφορών για τα παρακάτω έργα το αποτέλεσμα των οποίων εκκρεμεί:

1. Παροχή υπηρεσιών συλλογής και εκμετάλλευσης βιοαερίου του ΧΥΤΑ Μαυροράχης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, και τροφοδότηση του δικτύου διανομής ηλεκτρισμού με παραχώρηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης (Προσωρινός Ανάδοχος εν αναμονεί υπογραφής σύμβασης)
2. Υπηρεσίες επέκτασης - λειτουργίας - συντήρησης μονάδας επεξεργασίας στραγγισμάτων του ΧΥΤΑ (Τμήμα ΙΙ) Α. Λιοσίων και του ΧΥΤΑ Α' φάση του 2ου τμήματος του ΧΥΤΑ Δυτ. Αττικής
3. Ίδρυση σταθμού μεταφόρτωσης απορριμμάτων (ΣΜΑ) Αθήνας και όμορων Δήμων στον Ελαιώνα (Δ. Αττική)

Τέλος, εντός του Μαΐου 2016, προκλήθηκε πυρκαγιά στη μονάδα διαχείρισης απορριμμάτων του Osnabruck με αποτέλεσμα να απαιτηθούν εκτεταμένες επισκευές που διήρκεσαν άνω των 4 μηνών, διάστημα εντός του οποίου η μονάδα δεν κατέστη δυνατόν να επεξεργαστεί απορρίμματα. Οι μη ανακτήσιμες, βάσει των σχετικών συμβολαίων ασφάλισης, ζημιές ανήλθαν σε περίπου € 2.6 εκατ.

Β. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Παρά τις αντίξοες συνθήκες στην Ελλάδα, το 2016 ήταν για την ΗΛΕΚΤΩΡ μια σχετικά καλή χρονιά λαμβάνοντας υπόψη το αρνητικό οικονομικό περιβάλλον.

Τα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

- Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου ανήλθαν σε 108,52 εκατ. € μειωμένα κατά 10,7% σε σχέση με τα ενοποιημένα έσοδα ύψους 121,5 εκατ. € του 2015. Η μείωση οφείλεται κυρίως στην αποπεράτωση παλαιότερα αναληφθέντων κατασκευαστικών έργων κυρίως της Βουλγαρίας και της Κροατίας.
- Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης σε επίπεδο Ομίλου, ανήλθαν σε 2,6 εκ. €, μειωμένα κατά 73,7% σε σχέση με πέρυσι που ήταν 10,0 εκ. € (το αποτέλεσμα 2015 έχει επιβαρυνθεί με πρόβλεψη 8 εκ. € για ενδεχόμενους κινδύνους από την δραστηριότητα του Ομίλου στην Κύπρο ενώ το αντίστοιχο λειτουργικό περιθώριο κέρδους μειώθηκε σε 4,9% έναντι 14,8% στην προηγούμενη χρήση. Η μείωση των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης οφείλεται κατά κύριο λόγο σε, μη ανακτήσιμες, ζημιές αντιστροφή κερδοφορίας επί κατασκευαστικών συμβολαίων καθώς και πρόβλεψη για επιβολή ποινικών ρητρών καθυστέρησης στα έργα που παραδόθηκαν στην Κροατία καθώς και από πυρκαγιά στη μονάδα Osnabruck.
- Τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου ανήλθαν σε 0,9 εκ. € μειωμένα κατά 87,5% σε σχέση με τα 8,01 εκ. € της προηγούμενης χρήσης 2015 (συμπεριλαμβανομένης πρόβλεψης για την δραστηριότητα της Κύπρου).
- Τα καθαρά αποτελέσματα χρήσης (μετά από φόρους) του Ομίλου ανήλθαν σε ζημιές 1,731 εκ. € (2015: κέρδη 0,773 εκ. €) και της Εταιρείας σε κέρδη 1,19 εκ. € (2015: κέρδη 2,46 εκ. €). Σημειώνεται ότι τα κέρδη της εταιρίας είναι αυξημένα κατά 9.572.240 Ευρώ από τα έσοδα από μερίσματα θυγατρικών εταιριών (2015 : Ευρώ 1.740.000)
- Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, συνέπεια της κερδοφορίας και της πολιτικής μη διανομής μερίσματος (η οποία τελεί υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων), αυξήθηκαν από 83,19 εκ. € σε 83,99 εκ. €. Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου (εξαιρώντας το ποσό που αναλογεί στις μη ελέγχουσες συμμετοχές) μειώθηκαν από 95,13 εκ. € σε 91,62 εκ. €. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στην μειωμένη κερδοφορία της οικονομικής χρήσης
- Ο βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός σε ενοποιημένη βάση μειώθηκε από 2,35 εκ. € σε 1,90 εκ. € και αποτελείται από τις δόσεις των επόμενων 12 μηνών των μακροπρόθεσμων δανείων που έχουν συνάψει επιμέρους θυγατρικές για την εξυπηρέτηση των επενδυτικών τους. Ο μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός

μειώθηκε από 6,01 εκ. € σε 4,01 εκ. €, λόγω της αποπληρωμής των τακτών δόσεων δανείων που είχαν συναφθεί για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων θυγατρικών.

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα Στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων	5.907	7.008
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα*	(14.848)	(30.149)
Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	(8.941)	(23.141)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	102.802	107.424
Σύνολο Κεφαλαίων	93.861	84.283
Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης	-	-

*Στα συνολικά Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του 2015 (ευρώ 30.149 χιλ.) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις (ευρώ 2.551 χιλ.) ενώ για το 2016 δεν υπάρχει αντίστοιχο κονδύλι δεσμευμένων καταθέσεων.

Ο υπολογισμός του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης την 31.12.2016 και την 31/12/2015 δεν έχει εφαρμογή καθώς ο Όμιλος διαθέτει καθαρά διαθέσιμα. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) προς το σύνολο των κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

- Οι καθαρές ταμειακές εκροές από λειτουργικές δραστηριότητες σε επίπεδο μητρικής ανήλθαν σε -7,15 εκ. € (εκροές) ενώ σε ενοποιημένη βάση ανήλθαν σε 4,63 εκ. € (εκροές). Για το 2015 τα αντίστοιχα ποσά ήταν 29,63 εκ. € (εισροή) για την Μητρική και 42,60 εκ. € για τον Όμιλο (εισροή).

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΙΣ 31.12.2016

Η κατασκευή του πρώτου έργου ΣΔΙΤ διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα, αυτό της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας που έχει αναληφθεί από την εταιρεία Ε.Π.Α.ΔΥ.Μ. Α.Ε. (ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ μέτοχος με 50%) και του οποίου η κατασκευή και η λειτουργία έχει αναληφθεί από την ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. συνεχίστηκε απρόσκοπτα και αναμένεται να παραδοθεί την 10^η Ιουνίου 2016. Το Έργο που είναι το πρώτο ολοκληρωμένο έργο διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα, αποτελεί πρότυπο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, και συμμορφώνεται με τις αυστηρότερες προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Το έργο περιλαμβάνει Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) δυναμικότητας 120.000 τόνων ετησίως, Χώρο υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), 10 Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) εκ των οποίων 9 υφιστάμενοι καθώς και Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης –Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) ενώ η συνολική επένδυση ανέρχεται σε 48 εκατομμύρια ευρώ και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (€ 13 εκατ.), το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης (Jessica) Δυτικής Μακεδονίας (€ 13 εκατ.), την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (χρηματοδοτώντας το κατασκευαστικό ΦΠΑ του Έργου € 5.6 εκατ.) και μέσω ιδίων πόρων από τις ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις Α.Ε. και η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (€ 17 εκατ.).

Η δοκιμαστική λειτουργία του έργου εκκίνησε την 30η Ιανουαρίου 2017 Πλέον την 17^η Μαρτίου 2017 η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. αναδείχθηκε Προσωρινός Ανάδοχος του έργου «Παροχή υπηρεσιών συλλογής και εκμετάλλευσης βιοαερίου του ΧΥΤΑ Μαυροράχης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, και τροφοδότηση του δικτύου διανομής ηλεκτρισμού με παραχώρηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης»

Με βάση την απόφαση Διαιτητικού Διακστηρίου στις 12.05.2017, η μητρική Εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. σαν μέλος της Κοινοπραξίας "Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. – Θ.Γ. ΛΩΛΟΣ – Χ. ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ Ο.Ε. – ΑΡΣΗ Α.Ε." καλείται να καταβάλει ποσό ευρώ 5,15 εκ., το οποίο αφορά κατάπτωση ποινικής ρήτρας σε συμμετέχουσα εταιρεία στο έργο "Υπηρεσίες Υποστήριξης Λειτουργίας - Συντήρησης & Επισκευής του ΕΜΑ (Εργοστάσιο Μηχανικής

Ανακύκλωσης)". Στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων της περιόδου έχει αναγνωρισθεί ποσό ευρώ 2,7 εκ., το οποίο αφορά επιπλέον πρόβλεψη για την ανωτέρω υπόθεση καθώς στις προηγούμενες χρήσεις, ο Όμιλος και η Εταιρεία είχαν ήδη αναγνωρίσει πρόβλεψη ποσού ευρώ 2,45 εκ.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

A. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ο κλάδος του Περιβάλλοντος εξακολουθεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η υποχρέωση της Ελλάδας να προσαρμοστεί στις επιταγές της ΕΕ ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων, τα πρόστιμα που επιβάλλονται στη χώρα μας για τη διατήρηση παράνομων χωματερών, καθώς και οι ανορθόδοξες και ακριβές λύσεις που υιοθετούνται λόγω ανυπαρξίας ενός γενικότερου σχεδιασμού αποτελούν παράγοντες που καθιστούν επιβεβλημένη την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων και άρα την ανάπτυξη του κλάδου στο εσωτερικό της χώρας.

Στο εξωτερικό η ΗΛΕΚΤΩΡ στοχεύει στην διεύρυνση των εργασιών της στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει εκτός από την Γερμανία, τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Πλέον η ΗΛΕΚΤΩΡ προχωρεί σε συντονισμένες ενέργειες ώστε να εισέλθει επιτυχώς στις αγορές των ΗΠΑ και της Κίνας. Και οι δύο αγορές θεωρούνται στρατηγικές για την ΗΛΕΚΤΩΡ τόσο λόγω μεγέθους όσο και λόγω ευνοϊκής αντιμετώπισης που αναμένεται να τύχουν οι εφαρμογές της στις αγορές αυτές.

Το τρέχον ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΗΛΕΚΤΩΡ από κατασκευαστικά έργα και συμβάσεις (περιλαμβανομένων και αυτών που υπογράφηκαν μετά την 31.12.2016) ανέρχεται σε € 43 εκατ.

B. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Στις 15.06.2016, απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά της εταιρείας Hellector Cyprus Ltd, (100% θυγατρικής της ΗΛΕΚΤΩΡ) σχετιζόμενες με εικαζόμενες παράνομες πρακτικές πρώην στελεχών της εταιρείας στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τυχόν καταδίκη του νομικού προσώπου θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων (π.χ. χρηματικό πρόστιμο) που όμως δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου. Υπενθυμίζεται ότι στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνεται πρόβλεψη € 8 εκατ. που αφορούσε τον ενδεχόμενο κίνδυνο διακοπής της σύμβασης παραχώρησης της εταιρείας στην Κύπρο. Η ακροαματική διαδικασία αναφορικά με την ανωτέρω υπόθεση βρίσκεται σε αρχικό στάδιο και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2018.

Η ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-CYBARCO συνεχίζει τη λειτουργία του εργοστασίου διαχείρισης απορριμμάτων των επαρχιών Λάρνακας-Αμμοχώστου ακολουθώντας τις συμβατικές της υποχρεώσεις, ενώ ο όμιλος ΗΛΕΚΤΩΡ έχει προβεί σε νομικές ενέργειες για την είσπραξη των δεδουλευμένων του.

Η ανάγκη αναβάθμισης των εγχώριων υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων είναι αναμφισβήτητη, όμως αλλαγές στο σχεδιασμό υλοποίησης νέων έργων διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα έχουν επηρεάσει αρνητικά το χρονοδιάγραμμα δημοπράτησης νέων έργων στην Ελλάδα. Σημειώνεται πάντως ότι τα διαθέσιμα κεφάλαια ΕΣΠΑ 2014-2020 για έργα διαχείρισης απορριμμάτων υπολείπονται των συνολικών απαιτούμενων επενδύσεων που εκτιμώνται σε περίπου € 1,5 δις, άνευ σαφούς ένδειξης πώς θα καλυφθεί το χρηματοδοτικό κενό.

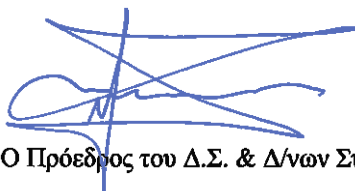
Επιπρόσθετα, η δύσκολη οικονομική συγκυρία και η περιορισμένη ρευστότητα από τις τράπεζες καθιστούν ακριβότερη και δυσχερέστερη τη χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων στον τομέα του περιβάλλοντος.

Τέλος, οι αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες και οι προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τους ΧΥΤΑ και τα εργοστάσια επεξεργασίας απορριμμάτων είναι άλλος ένας μεγάλος κίνδυνος για τον κλάδο, όπως επίσης και οι χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

Μετά την ανωτέρω επισκόπηση των λειτουργικών και χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων και τις επεξηγήσεις ως εντεταλμένη Διοίκηση, σας καλούμε κύριοι Μέτοχοι να εγκρίνετε τις Οικονομικές Καταστάσεις της Χρήσης 2016 και την έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που τις συνοδεύουν και να απαλλάξετε τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ατομικά και το Διοικητικό Συμβούλιο ως σύνολο, καθώς και τον Ορκωτό Ελεγκτή, από κάθε ευθύνη για αποζημίωση για την εταιρική χρήση 2016.

Αθήνα 29 Ιουνίου 2017

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and lines, positioned above the text of the chairman's name.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. & Δ/νων Σύμβουλος

Λεωνίδα Γ. Μπόμπολας

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.», οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντιστάσης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.» και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43^α και 107^Α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2017

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Φώτης Σμυρνής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 52861

Πράιςγουωτερχαους Κούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 268, 152 32 Χαλάνδρι
ΑρΜ ΣΟΕΛ 113

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	5	38.181	39.370	3.500	4.296
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6	9.894	12.335	16	25
Επενδύσεις σε θυγατρικές	7	-	-	19.872	14.944
Επενδύσεις σε συγγενείς	8	5.351	5.981	5.472	5.433
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	10	295	312	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	20	3.628	2.359	3.550	2.841
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	13	6.826	9.017	13.863	14.361
		64.176	69.374	46.273	41.899
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	12	1.764	1.597	105	304
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	13	87.517	73.606	49.637	45.251
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	10	12.687	13.241	11.705	11.742
Δεσμευμένες καταθέσεις	14	-	2.551	-	2.551
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15	14.848	30.149	7.816	21.569
		116.815	121.144	69.263	81.417
Σύνολο ενεργητικού		180.991	190.517	115.536	123.316
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	16	2.010	2.234	2.011	2.234
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	16	5.216	5.216	5.216	5.216
Ίδιες Μετοχές	16	-	(7.417)	-	-
Λοιπά αποθεματικά	17	6.004	5.913	4.578	4.759
Κέρδη εις νέον		78.386	89.182	72.179	70.984
		91.617	95.128	83.985	83.193
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		8.484	12.295	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		100.102	107.424	83.985	83.193
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια Μακροπρόθεσμα	18	4.010	6.013	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	20	4.243	4.283	-	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	21	456	403	354	310
Επιχορηγήσεις	22	9.318	12.670	350	2.942
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	11	486	741	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	19	602	480	-	-
Λοιπές προβλέψεις μακροπρόθεσμες	23	6.220	4.500	3.460	3.460
		25.338	29.090	4.164	6.712
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	19	32.528	38.600	22.151	30.118
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)		2.049	995	754	817
Δάνεια Βραχυπρόθεσμα	18	1.897	2.347	1.783	2.476
Μερίσματα Πληρωτέα		8.377	4.062	-	-
Λοιπές προβλέψεις βραχυπρόθεσμες	23	10.700	8.000	2.700	-
		55.552	54.004	27.388	33.411
Σύνολο υποχρεώσεων		80.890	83.094	31.552	40.123
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		180.991	190.518	115.537	123.316

Οι σημειώσεις στις σελίδες 19 έως 76 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		12 μήνες έως		12 μήνες έως	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πωλήσεις		108.520	121.499	68.133	81.690
Κόστος πωληθέντων	24	(98.318)	(100.348)	(66.340)	(75.180)
Μεικτό κέρδος		10.202	21.151	1.792	6.510
Έξοδα διάθεσης	24	(1.584)	(1.547)	(1.508)	(1.516)
Έξοδα διοίκησης	24	(5.406)	(5.271)	(2.889)	(2.400)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) & Λοιπά κέρδη / (ζημίες)	25	(579)	(4.334)	(4.117)	2.149
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		2.633	9.999	(6.722)	4.743
Έσοδα από μερίσματα		-	-	9.572	1.740
Ζημίες από συγγενείς επιχειρήσεις	8	(710)	(782)	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	26	622	888	475	803
Χρηματοοικονομικά έξοδα	26	(1.650)	(2.093)	(1.292)	(1.768)
Κέρδη προ φόρων		895	8.011	2.033	5.518
Φόρος εισοδήματος	28	(2.626)	(7.239)	(842)	(3.057)
Καθαρά κέρδη χρήσης		(1.731)	773	1.191	2.461
Κέρδη / (ζημίες) χρήσης αποδιδόμενα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		(3.495)	(1.373)	1.191	2.461
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		1.764	2.146	-	-
		(1.731)	773	1.191	2.461
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
		Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		12 μήνες έως		12 μήνες έως	
	Σημ.	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
A. Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)	34	7.849	14.544	3.435	7.142
B. Αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)	34	10.549	22.544	6.135	7.142

Οι σημειώσεις στις σελίδες 19 έως 76 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	12 μήνες έως		12 μήνες έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Καθαρά κέρδη χρήσης	(1.731)	773	1.191	2.461
Λοιπά συνολικά εισοδήματα				
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Συναλλαγματικές διαφορές	17 (185)	60	(135)	(10)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	17 (41)	(9)	(38)	(8)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	17 255	300	-	-
	29	351	(173)	(18)
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Αναλογιστικές ζημιές	17 (11)	(4)	(7)	(3)
	(11)	(4)	(7)	(3)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	18	347	(179)	(21)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	(1.713)	1.120	1.012	2.440
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε::				
Ιδιοκτήτες της μητρικής	(3.476)	(1.025)	1.012	2.440
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	1.762	2.146	-	-
	(1.713)	1.120	1.012	2.440

Οι σημειώσεις στις σελίδες 19 έως 76 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Ενοποιημένα στοιχεία

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Σημ.	Αποδίδόμενα στους Ιδιοκτήτες της μητρικής						
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Ίδιες Μετοχές	Αποτελέσματα εις νέον	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2015	2.234	5.216	5.558	(7.417)	90.583	10.857	107.032
Καθαρό κέρδος χρήσης	-	-	-	-	(1.373)	2.146	773
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	60	-	-	-	60
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	-	-	(9)	-	-	-	(9)
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	300	-	-	-	300
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	(4)	-	-	-	(4)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	347	-	-	-	347
Συγκεντροτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	347	-	(1.373)	2.146	1.120
Έξοδα ανξήσεως μετοχικού κεφαλαίου από συγγενή εταιρεία	-	-	-	-	(29)	-	(29)
Μεταφορά σε αποθεματικά	-	-	3	-	(3)	-	-
Επίπτωση μεταβολής % σε θυγατρικές	-	-	5	-	3	8	(708)
31 Δεκεμβρίου 2015	2.234	5.216	5.913	(7.417)	89.182	12.295	107.424
1 Ιανουαρίου 2016	2.234	5.216	5.913	(7.417)	89.182	12.295	107.424
Καθαρό κέρδος / (ζημία) χρήσης	-	-	-	-	(3.495)	1.764	(1.731)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	(185)	-	-	-	(185)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	-	-	(41)	-	-	-	(41)
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	255	-	-	-	255
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	(9)	-	-	(1)	(11)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	20	-	-	(1)	18
Συγκεντροτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης	-	-	20	-	(3.495)	1.762	(1.713)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(223)	-	-	7.417	(7.193)	-	-
Μεταφορά (από) / σε αποθεματικά	-	-	71	-	(71)	-	-
Επίπτωση μεταβολής % σε θυγατρικές	-	-	-	-	(37)	125	88
Διανομή Μερίσματος	-	-	-	-	-	(5.698)	(5.698)
31 Δεκεμβρίου 2016	2.010	5.216	6.004	-	78.386	8.484	100.101

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Στοιχεία Εταιρείας

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2015		2.234	5.216	4.773	68.523	80.746
Καθαρό κέρδος χρήσης		-	-	-	2.461	2.461
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Συναλλαγματικές διαφορές	17	-	-	(10)	-	(10)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	17	-	-	(8)	-	(8)
Αναλογιστικές ζημίες	17	-	-	(3)	-	(3)
Λοιπές συνολικές ζημίες χρήσης (μετά από φόρους)				(21)		(21)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) χρήσης				(21)	2.461	2.440
Επίπτωση μεταβολής % σε θυγατρικές	17	-	-	6	-	6
31 Δεκεμβρίου 2015		2.234	5.216	4.759	70.984	83.192
1 Ιανουαρίου 2016		2.234	5.216	4.759	70.984	83.192
Καθαρό κέρδος χρήσης		-	-	-	1.195	1.195
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Συναλλαγματικές διαφορές	17	-	-	(135)	-	(135)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	17	-	-	(38)	-	(38)
Αναλογιστικές ζημίες	17	-	-	(7)	-	(7)
Λοιπές συνολικές ζημίες χρήσης (μετά από φόρους)				(179)		(179)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) χρήσης				(179)	1.195	1.016
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	(223)	-	-	-	(223)
31 Δεκεμβρίου 2016		2.010	5.216	4.579	72.179	83.984

Οι σημειώσεις στις σελίδες 19 έως 76 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία		
	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015	
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	29	(4.625)	42.601	(7.150)	29.627
Καταβληθέντες τόκοι		(1.512)	(2.125)	(1.199)	(1.961)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(5.228)	(3.944)	(3.130)	(2.356)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		(11.365)	36.532	(11.479)	25.310
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων	5	(2.870)	(3.141)	(309)	(270)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	6	(16)	(27)	(3)	(7)
Πωλήσεις ενσώματων παγίων	29	179	16	20	12
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	1.500	5.940
Αγορά θυγατρικών & αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	7	-	-	(2.047)	-
Προσθήκες σε συγγενείς εταιρείες	8	(50)	(2.114)	(50)	(2.114)
Αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	10	-	(15.750)	-	(14.250)
Πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	10	513	2.500	-	2.500
Τόκοι που εισπράχθηκαν		138	45	82	397
Εισπράξεις από αποπληρωμές δανείων συνδεδεμένων μερών		-	-	240	1.921
Δάνεια χορηγηθέντα σε συνδεδεμένα μέρη		-	(6.359)	(1.000)	(6.410)
Δεσμευμένες Καταθέσεις		2.551	1.020	2.551	1.020
Εισπράξεις προθεσμιακών καταθέσεων άνω των 3 μηνών		486	(2)	-	-
Εισπράξεις από χορηγηθέντα δάνεια		240	-	-	-
Σύνολο (εκροών) / εισροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		1.171	(23.810)	985	(11.260)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου		(223)	-	(223)	-
Μερίσματα πληρωθέντα		(182)	(2.250)	-	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		-	5.402	-	5.400
Εξοφλήσεις δανείων		(2.454)	(16.297)	-	(13.440)
Εξοφλήσεις δανείων αναληφθέντων από συνδεδεμένα μέρη		-	-	(786)	(3.000)
Επιστροφείσες επιχορηγήσεις		(2.248)	-	(2.248)	-
Σύνολο εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		(5.107)	(13.145)	(3.258)	(11.040)
Καθαρή (μείωση) / αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)					
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	15	30.149	30.572	21.569	18.558
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	15	14.848	30.149	7.816	21.569

Οι σημειώσεις στις σελίδες 19 έως 76 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (η «Εταιρεία») και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (μαζί ο «Όμιλος»), για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»).

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στους κλάδους των κατασκευών με έμφαση σε περιβαλλοντικά τεχνικά έργα (ΧΥΤΑ), και της διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, Κροατία, Σλοβενία, Βουλγαρία, Γερμανία, Σκόπια, Κύπρο και Ιορδανία.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην οδό Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής. Η Εταιρεία ίδρυσε τον Ιούνιο του 2012 υποκατάστημα στην Ρίεκα της Κροατίας με σκοπό την εκτέλεση και την εξυπηρέτηση των αναληφθέντων έργων. Επίσης, ίδρυσε τον Ιανουάριο 2014 υποκατάστημα στη Λιουμπλιάνα της Σλοβενίας.

Η Εταιρεία αποτελεί θυγατρική της εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., εισηγμένης στο ΧΑ, η οποία κατέχει το 94,44% ως μέτοχος της Εταιρείας.

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 29 Ιουνίου 2017, και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας: www.helector.gr.

2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον κανόνα του ιστορικού κόστους εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 4.

2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2016 προετοιμάζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα την χρηματοοικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

2.1.2 Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα

Η Ελληνική Οικονομία το 2016 παρουσίασε σημάδια ανθεκτικότητας, παρά τις αρχικές επιφυλάξεις για την εξέλιξη των μακρο-οικονομικών μεγεθών. Τον Ιούνιο του 2016 ολοκληρώθηκε με επιτυχία για την Ελλάδα η πρώτη αξιολόγηση του Τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Σταθεροποίησης, η οποία οδήγησε στην εκταμίευση δανείου ύψους 10,3 δις ευρώ από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, ενώ μετά την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης, τον Ιούνιο του 2017, η Ελλάδα και οι διεθνείς πιστωτές της συμφώνησαν την εκταμίευση της δόσης των 8,5 δις ευρώ.

Τα μέτρα περιορισμού κίνησης κεφαλαίων που επιβλήθηκαν στη χώρα στις 28 Ιουνίου 2015 εξακολουθούν να είναι σε ισχύ, παρά τη μικρή χαλάρωση που παρουσιάζουν, ενώ στις αρχές του 2017 παρατηρήθηκε εκ νέου εκροή τραπεζικών καταθέσεων και αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Επίσης, η επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα των πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων που συμφωνήθηκαν στην πρώτη αξιολόγηση δεν έχει γίνει ακόμα εμφανής, ενώ με βάση την απόφαση του Eurogroup, η Ελλάδα ανέλαβε επιπλέον την υποχρέωση να επιτυγχάνει για μια πενταετία πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ, με προοπτική την περίοδο 2023-2060 ο στόχος να περιοριστεί σε κάτι παραπάνω από 2% του ΑΕΠ, γεγονός που ενδέχεται να επιφέρει επιπρόσθετα μέτρα. Αξιολογώντας τις υφιστάμενες συνθήκες, εκτιμάται ότι το 2017 θα είναι μια ακόμα δύσκολη χρονιά για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις εγχώριες δραστηριότητες του ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο και στην Εταιρεία, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.

2.2 Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικές για την τρέχουσα οικονομική χρήση που δεν επιφέρουν σημαντικές μεταβολές στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας

ΔΛΠ 19 Αναθεωρημένο (Τροποποίηση) «Παροχές σε Εργαζομένους»

Η περιορισμένου σκοπού τροποποίηση εφαρμόζεται σε εισφορές των εργαζομένων ή τρίτων μερών στα προγράμματα καθορισμένων παροχών και απλοποιεί την λογιστικοποίηση των εισφορών όταν είναι ανεξάρτητες του αριθμού των ετών που παρέχεται η εργασία, για παράδειγμα, εισφορές εργαζομένων που υπολογίζονται βάση ενός σταθερού ποσοστού του μισθού.

ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Από κοινού Συμφωνίες»

Αυτή η τροποποίηση απαιτεί από έναν επενδυτή να εφαρμόσει την μέθοδο της εξαγοράς όταν αποκτά συμμετοχή σε μία από κοινού δραστηριότητα η οποία αποτελεί μία 'επιχείρηση'.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις) «Διευκρίνιση των Επιτρεπτών Μεθόδων Απόσβεσης»

Αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου και επίσης διευκρινίζει πως τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της απόσβεσης των οικονομικών οφελών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο.

ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές οικονομικές καταστάσεις»

Αυτή η τροποποίηση επιτρέπει στις οικονομικές οντότητες να χρησιμοποιούν την μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιήσουν τις επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς στις ατομικές τους οικονομικές καταστάσεις και επίσης ξεκαθαρίζει τον ορισμό των ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις οδηγίες του ΔΛΠ 1 σχετικά με τις έννοιες της σημαντικότητας και της συγκέντρωσης, την παρουσίαση των μερικών αθροισμάτων, την δομή των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Εταιρείες επενδύσεων: Εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση ενοποίησης”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την εφαρμογή της απαλλαγής των εταιρειών επενδύσεων και των θυγατρικών τους από την υποχρέωση ενοποίησης.

Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2012

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υφίστανται σε ορισμένα ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2010-12 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ.

ΔΠΧΑ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση διευκρινίζει τον ορισμό της ‘προϋπόθεσης κατοχύρωσης’ και ορίζει διακριτά τον ‘όρο απόδοσης’ και τον ‘όρο υπηρεσίας’.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως η υποχρέωση για ενδεχόμενο τίμημα το οποίο πληροί τον ορισμό του χρηματοοικονομικού στοιχείου ταξινομείται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ως στοιχείο της καθαρής θέσης βάσει των ορισμών του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση». Επίσης διευκρινίζει πως κάθε ενδεχόμενο τίμημα, χρηματοοικονομικό και μη χρηματοοικονομικό, που δεν είναι στοιχείο της καθαρής θέσης επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί τομείς»

Η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση των εκτιμήσεων της διοίκησης όσον αφορά την συνάθροιση των λειτουργικών τομέων.

ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι το πρότυπο δεν αποκλείει τη δυνατότητα της επιμέτρησης βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων στα ποσά των τιμολογίων σε περιπτώσεις όπου η επίπτωση της προεξόφλησης είναι ασήμαντη.

ΔΛΠ 16 «Ενσώματα πάγια» και ΔΛΠ 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία»

Και τα δύο πρότυπα τροποποιήθηκαν προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται η προ αποσβέσεων λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις όταν μια οικονομική οντότητα ακολουθεί τη μέθοδο της αναπροσαρμογής.

ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών»

Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να συμπεριλάβει ως συνδεδεμένο μέρος μία εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες βασικού διοικητικού στελέχους στην οικονομική οντότητα ή στην μητρική εταιρεία της οικονομικής οντότητας.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιγράφουν τις βασικές αλλαγές σε τρία ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Η τροποποίηση προσθέτει συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τη διοίκηση να προσδιορίσει εάν οι όροι μίας συμφωνίας για εξυπηρέτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου το οποίο έχει μεταβιβαστεί συνιστούν συνεχιζόμενη ανάμειξη και διευκρινίζει πως οι επιρόσθετες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται βάσει της τροποποίησης του ΔΠΧΑ 7 «Γνωστοποιήσεις – Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτούνται για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός εάν απαιτείται από το ΔΛΠ 34.

ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο προεξόφλησης για τις υποχρεώσεις παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το σημαντικό είναι το νόμισμα στο οποίο παρουσιάζονται οι υποχρεώσεις και όχι η χώρα στην οποία αυτές προκύπτουν.

ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά»

Η τροποποίηση διευκρινίζει την έννοια του «πληρόφρηση που γνωστοποιείται οπουδήποτε αλλού στην ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» που αναφέρεται στο πρότυπο.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα από τον Όμιλο και την Εταιρεία

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασισμένη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 15 στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Α.Δ.Π.Χ.Π 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πώς προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016) (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιγράφουν τις βασικές αλλαγές σε δύο ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 12 “Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με το ότι η υποχρέωση για παροχή των γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχει εφαρμογή σε συμμετοχές σε οντότητες που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

2.3 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει την οικονομική οντότητα. Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά ο Όμιλος είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές, de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από τον Όμιλο των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ’ αυτών και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται, και των συμμετοχικών τίτλων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πραγματοποίησή τους.

Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που δίνεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται ως καθαρή θέση, δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Όταν το άθροισμα (α) του κόστους εξαγοράς, (β) του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσες συμμετοχές και (γ) της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου, εφόσον η συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το ανωτέρω άθροισμα είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απευθείας στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Μητρικής οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(β) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στη θυγατρική, επιμετρώνται και καταχωρούνται ως συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) – δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με αυτόν που ακολουθείται στις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο στη θυγατρική, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συγγενής επιχείρηση, ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής κι επομένως ενδέχεται να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι οικονομικές οντότητες, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να αναγνωρίσει το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημιές της συγγενούς μετά την ημερομηνία της απόκτησης. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης).

Σε περίπτωση πώλησης ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση, όπου όμως ο Όμιλος συνεχίζει να ασκεί σημαντική επιρροή, μόνο η αναλογία στα ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα θα καταχωρηθεί στα αποτελέσματα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ενώ το μερίδιο των μεταβολών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Εάν κάποια επένδυση πρέπει να απομειωθεί, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης και της λογιστικής της αξίας. Το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στη γραμμή 'Κέρδη/ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται επίσης κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής οι συγγενείς αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(ε) Από κοινού συμφωνίες

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: κοινές επιχειρήσεις (joint operations) και κοινοπραξίες (joint ventures). Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στη συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή και τη νομική μορφή της συμφωνίας, τους συμφωνηθέντες όρους από τα μέρη και, όπου είναι σχετικά, άλλα γεγονότα και συνθήκες.

Κοινές επιχειρήσεις θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (συμμετέχοντες) που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων του σχήματος. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λογιστικοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις (καθώς και τα έσοδα και έξοδα) που σχετίζονται με το μερίδιό τους στο σχήμα.

Κοινοπραξίες θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (κοινοπρακτούντες) που έχουν κοινό έλεγχο στις συμφωνίες διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Οι επιχειρήσεις αυτές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (η αναλογική ενοποίηση δεν είναι πλέον επιτρεπτή).

Με βάση το ΔΛΠ 31, ο Όμιλος λογιστικοποιούσε τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετείχε, χρησιμοποιώντας την αναλογική μέθοδο ενοποίησης. Εξαιρέση αποτελούσαν εκείνες που βρίσκονταν σε αδράνεια κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής των ΔΠΧΑ ή ήταν μη σημαντικές, οι οποίες ενοποιούνταν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για αυτές, ο Όμιλος και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 11, διατηρεί τον τρόπο ενοποίησής τους με τη μέθοδο της καθαρής θέσης μέχρι την οριστική εκκαθάρισή τους. Οι κύριες από κοινού συμφωνίες όπου ο Όμιλος συμμετέχει αφορούν στην εκτέλεση κατασκευαστικών συμβολαίων μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων. Τα κοινοπρακτικά αυτά σχήματα κατατάσσονται ως κοινές επιχειρήσεις λόγω του ότι η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 11, ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στα σχήματα. Στη σημείωση 9 παρουσιάζονται αναλυτικά τα μερίδια του Ομίλου στις κοινές επιχειρήσεις που συμμετέχει.

Ως κοινοπραξίες, ο Όμιλος έχει κατατάξει τις εταιρείες που παρουσιάζονται στη σημείωση 8 (μαζί με τις συγγενείς εταιρείες) στις οποίες τα μέρη που συμμετέχουν διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών και γι' αυτό ενοποιούνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 28.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των κοινών επιχειρήσεων και των υποκαταστημάτων του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η κάθε οντότητα

λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που μεταφέρονται απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα λόγω του ότι αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών και σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εκμεταλλεύσεων στο εξωτερικό του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- i) Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού,
- ii) Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- iii) Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού καθώς και του δανεισμού που έχει χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση της επένδυσης αυτής, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Κατά την πώληση μέρους ή του συνόλου επιχείρησης εξωτερικού, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως ως μέρος του κέρδους ή ζημίας από τη πώληση.

Υπεραξίες και τροποποιήσεις της εύλογης αξίας που προέρχονται από την εξαγορά ξένων εταιρειών θεωρούνται σαν στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ξένης εταιρείας και αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.5 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα έξοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τυχόν κόστος αποκατάστασης του ακινήτου εφόσον αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

(β) Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.6 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Οι προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις περιλαμβάνουν απαιτήσεις του Ομίλου από διάφορους χρεώστες και αφορούν κυρίως απαιτήσεις των θυγατρικών από προκαταβολές μισθωμάτων σε εκμισθωτές ακινήτων.

2.7 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.9). Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των παγίων στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής :

- Κτίρια	20 – 28	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός	6 – 9	έτη
- Ειδικός μηχανολογικός εξοπλισμός και εγκαταστάσεις	18 – 28	έτη
- Αυτοκίνητα	5 – 7	έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	1 – 5	έτη

Από το 2014 αυξήθηκε η ωφέλιμη ζωή των αιολικών πάρκων από 20 σε 27 έτη λόγω επταετούς παράτασης των συμβάσεων λειτουργίας σύμφωνα με το Ν. 4254/2014.

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση που απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημείωση 2.9).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

2.8 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία δεν αποσβένεται και ελέγχεται για απομείωση ετησίως ή πιο συχνά αν γεγονότα ή περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Ζημιές από υπεραξία δεν αντιστρέφονται.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για την πραγματοποίηση του ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες ή στις ομάδες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις επιχειρηματικές συνενώσεις στις οποίες δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα.

Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πωλήθηκε.

Η αρνητική υπεραξία διαγράφεται στα αποτελέσματα.

(β) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

(γ) Δικαίωμα Παραχώρησης

Τα Δικαιώματα Παραχώρησης αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης (Σημείωση 2.23).

2.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

2.10.1 Ταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ομίλου ταξινομήθηκαν στις παρακάτω κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκε η επένδυση. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

(α) Δάνεια χορηγηθέντα και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα χορηγηθέντα δάνεια και οι απαιτήσεις συμπεριλαμβάνονται στις εμπορικές και άλλες απαιτήσεις στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

(β) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Ισολογισμού.

2.10.2 Αναγνώριση και Επιμέτρηση

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση τις άμεσα επιρριπτέες στη συναλλαγή δαπάνες των στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη

ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών.

2.10.3 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης μόνο όταν η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.10.4 Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων. Αντιλογισμοί απομειώσεων χρεογράφων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εφόσον η αύξηση στην εύλογη αξία των στοιχείων αυτών μπορεί αντικειμενικά να συσχετιστεί με κάποιο γεγονός το οποίο έλαβε χώρα μεταγενέστερα της αναγνώρισης της ζημίας απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Οι ζημιές απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Ο έλεγχος απομείωσης των απαιτήσεων περιγράφεται στη σημείωση 2.13.

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Εταιρείες του Ομίλου αξιολογούν κατά περίπτωση τη σύναψη συμβάσεων παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων με στόχο να αντισταθμίσουν την έκθεση σε κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων που συνδέεται με μακροχρόνιες δανειακές συμβάσεις.

Ο Όμιλος τεκμηριώνει, κατά την έναρξη μιας συναλλαγής, τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, καθώς επίσης και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργειών. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα με συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού ή με συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές. Επιπλέον, γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, του βαθμού στον οποίο τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντισταθμιζόμενων στοιχείων.

Οι εύλογες αξίες των παράγωγων εργαλείων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης γνωστοποιούνται στη Σημείωση 11. Οι μεταβολές στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Λοιπά συνολικά έσοδα γνωστοποιούνται στη Σημείωση 17. Η συνολική εύλογη αξία των παραγώγων αντιστάθμισης κατατάσσεται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν το εναπομένον αντισταθμιζόμενο στοιχείο έχει

διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, ή στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εφόσον η εναπομένουσα διάρκεια του αντισταθμιζόμενου στοιχείου είναι μικρότερη των 12 μηνών. Παράγωγα που κατέχονται για εμπορία κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Τα παράγωγα στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος (εύλογη αξία) κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής συμφωνίας και στη συνέχεια επιμετρούνται στην εύλογη τους αξία.

Το τμήμα της μεταβολής στην εύλογη αξία του παραγώγου που θεωρείται αποτελεσματικό και πληροί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με το μη αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έξοδα (έσοδα) – καθαρά».

Το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στις περιόδους που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το κέρδος ή τη ζημιά της περιόδου. Το κέρδος ή η ζημιά που συνδέεται με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης των συμβάσεων ανταλλαγής κυμαινόμενων επιτοκίων δανεισμού αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έξοδα (έσοδα) – καθαρά». Ωστόσο, όταν εκ της αναμενόμενης συναλλαγής που αντισταθμίζεται προκύπτει αναγνώριση ενός μη-χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (όπως απόθεμα ή ενσώματο πάγιο), τότε τα κέρδη ή οι ζημιές που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα Ίδια Κεφάλαια και συνηπολογίζονται στο αρχικό κόστος του στοιχείου ενεργητικού. Τα ποσά αυτά τελικά επιβαρύνουν τα αποτελέσματα, στην περίπτωση των αποθεμάτων μέσω του κόστους πωληθέντων, και στην περίπτωση των ενσώματων παγίων μέσω των αποσβέσεων.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό προϊόν λήξει ή πωληθεί ή όταν μια σχέση αντιστάθμισης παύει να πληροί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν μέχρι εκείνη τη στιγμή καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια παραμένουν στα Ίδια Κεφάλαια και αναγνωρίζονται όταν τελικά η αναμενόμενη συναλλαγή περάσει από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όταν μια αναμενόμενη συναλλαγή δεν εκτιμάται πλέον ότι θα συμβεί, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Λοιπά έσοδα / (έξοδα) & Λοιπά κέρδη / (ζημιές) ».

2.12 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής.

2.13 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα από πελάτες.

Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

2.14 Δεσμευμένες καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Εταιρεία μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να

χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομική θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Οι δεσμευμένες καταθέσεις γνωστοποιούνται σε ξεχωριστή γραμμή στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης αλλά συνεκτιμώνται με τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα και τις Προθεσμιακές Καταθέσεις άνω των 3 μηνών στον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης.

2.15 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως, τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.16 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Όταν μία εταιρεία του Ομίλου αποκτά μετοχές της Εταιρείας (Ίδιες Μετοχές) το κόστος κτήσης παρουσιάζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου μέχρι οι μετοχές αυτές να ακυρωθούν ή να πωληθούν. Το κέρδος ή η ζημιά από την πώληση ιδίων μετοχών αναγνωρίζεται άμεσα στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

2.17 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.18 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.19 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα λοιπά συνολικά έσοδα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη

φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.20 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο Όμιλος συμμετέχει σε διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου η Εταιρεία πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανakλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.21 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για επίδικες αγωγές, για ανέλεγκτες χρήσεις και για λοιπές περιπτώσεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν στις συμβάσεις παραχώρησης (σημείωση 2.24) εμπεριέχεται η συμβατική υποχρέωση του παραχωρησιούχου να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο παροχής υπηρεσίας λειτουργίας ή να επαναφέρει την υποδομή σε συγκεκριμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στον παραχωρητή στο τέλος της περιόδου παραχώρησης, ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει και αποτιμά αυτή την υποχρέωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 37.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.22 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα προέρχονται κυρίως από τεχνικά έργα, παραγωγή και πώληση ενέργειας και παροχή υπηρεσιών διαχείρισης απορριμμάτων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έσοδα εφόσον αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και είναι πιθανόν ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στον Όμιλο.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

ι) Έσοδα και κέρδος από κατασκευαστικά συμβόλαια

Τα έσοδα και το κέρδος από τα κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.23 κατωτέρω.

ii) Έσοδα από παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Στην περίπτωση εκείνη, όπου ο Όμιλος ενεργεί ως αντιπρόσωπος, η προμήθεια και όχι το ακαθάριστο έσοδο λογίζεται ως έσοδο.

iii) Έσοδα από παραγωγή και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας

Τα έσοδα από την παραγωγή και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας λογίζονται στον μήνα που πραγματοποιείται παραγωγή και η πώληση στον εκάστοτε δημόσιο φορέα.

iv) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων χορηγηθέντων και απαιτήσεων, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που προεξοφλεί τις μελλοντικές ροές για σκοπούς απομείωσης.

v) Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα εισπραχής τους.

2.23 Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση

Σύμβαση κατασκευής είναι μια σύμβαση που έχει συναφθεί ειδικά για την κατασκευή ενός περιουσιακού στοιχείου ή ενός συνδυασμού περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι στενά αλληλοσυνδεδεμένα ή αλληλοεξαρτώμενα σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό τους, την τεχνολογία και τη λειτουργία τους ή τον τελικό σκοπό ή χρήση τους.

Τα έξοδα που αφορούν σε κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, ως έσοδο από το συμβόλαιο αναγνωρίζονται μόνο τα έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί και αναμένεται να εισπραχθούν.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, το έσοδο και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον καθορισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίστηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις». Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

2.24 Συμφωνίες Παραχώρησης

Στις Συμφωνίες Παραχώρησης Δικαιώματος παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου σε ιδιώτη, ο Όμιλος εφαρμόζει τη ΕΔΔΠΧΑ 12 εφόσον πληρούνται οι παρακάτω δύο συνθήκες:

α) ο παραχωρητής (grantor) ελέγχει ή καθορίζει ποιες υπηρεσίες θα πρέπει να παράσχει ο παραχωρησιούχος (operator), σε ποιους και σε ποια τιμή και

β) ο παραχωρητής ελέγχει οποιοδήποτε σημαντικό υπόλοιπο συμφερόντων στην υποδομή στο τέλος της περιόδου της συμφωνίας παραχώρησης. Σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12, τέτοιες υποδομές δεν αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού του παραχωρησιούχου ως ενσώματα πάγια, αλλά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (financial asset model) και/ή στα άυλα περιουσιακά στοιχεία ως Δικαίωμα Παραχώρησης (intangible asset model), ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους.

i) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (Financial Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.

Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:

α) συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά ή

β) το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ως «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο» και αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου αφαιρουμένων και τυχόν ζημιών απομείωσης. Το πραγματικό επιτόκιο ισούται με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου του παραχωρησιούχου, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στη Σύμβαση Παραχώρησης.

ii) Δικαίωμα Παραχώρησης (Intangible Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού στο βαθμό που λαμβάνει ένα δικαίωμα (άδεια) να χρεώνει τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας. Το δικαίωμα της χρέωσης των χρηστών της δημόσιας υπηρεσίας δεν αποτελεί ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα λήψης μετρητών, καθώς τα ποσά που λαμβάνονται εξαρτώνται από το κατά πόσο το κοινό κάνει χρήση της υπηρεσίας.

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στα «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία» της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, αναλύονται ως «Δικαίωμα Παραχώρησης» και αποτιμούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης.

iii) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης (Mixed Model)

Όταν η σύμβαση παραχώρησης προβλέπει ότι ο παραχωρησιούχος αμείβεται για τις υπηρεσίες κατασκευής εν μέρει με ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και εν μέρει με ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού, ο Όμιλος αναγνωρίζει χωριστά κάθε συστατικό της αμοιβής του, σύμφωνα με τα ανωτέρω (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο και Δικαίωμα Παραχώρησης).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει και λογιστικοποιεί το έσοδο και το κόστος που σχετίζεται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 (Σημείωση 2.22), ενώ το έσοδο και το κόστος σχετικά με τις υπηρεσίες λειτουργίας αναγνωρίζεται και λογιστικοποιείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 18 (Σημείωση 2.22).

Η ΕΔΔΠΧΑ 12 και συγκεκριμένα το Mixed Model (Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης) εφαρμόζεται στην Κοινοπραξία Ηλεκτρών-Ελλάκτων-Cybarco όπου έχει έρθει σε συμφωνία για παραχώρηση υπηρεσιών των "ΕΕΔΑΕΛΑ" με την Κυπριακή κυβέρνηση. Η περίοδος της συμφωνίας είναι 13 χρόνια εκ των οποίων η κατασκευαστική περίοδος είναι 3 χρόνια.

Σύμφωνα με τη συμβατική συμφωνία παραχώρησης υπηρεσιών, η Κοινοπραξία θα πληρωθεί για τις υπηρεσίες της εν μέρη με πληρωμές για τις κατασκευαστικές εργασίες και εν μέρη μέσω δικαιώματος να χρεώνει την κυβέρνηση για διαχειριστικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της περιόδου διαχείρισης.

2.25 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.26 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

Οι επιχορηγήσεις που λαμβάνονται για τη χρηματοδότηση Συμβάσεων Παραχώρησης παρουσιάζονται σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12 ως μείωση της Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου (σημείωση 2.24).

2.27 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε χιλιάδες ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελληνική αγορά, συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.) πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δανεισμούς. Οι λογιστικές αρχές σχετικά με τα παραπάνω χρηματοοικονομικά μέσα περιγράφονται στη Σημείωση 2.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με τους επιχειρησιακούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ενδεικτικά, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή στις συνθήκες που επικρατούν στον κλάδο των κατασκευών και τις αγορές πρώτων υλών, καθώς και σε κινδύνους που σχετίζονται με την εκτέλεση έργων σε κοινοπρακτικά σχήματα και την επάρκεια των κεφαλαίων που απαιτούνται για τη συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα έργα. Οι υπηρεσίες του Ομίλου παρακολουθούν στενά τις τάσεις στις επιμέρους αγορές όπου αναπτύσσεται επιχειρηματική δραστηριότητα και σχεδιάζουν ενέργειες για την άμεση και αποτελεσματική προσαρμογή στα νέα δεδομένα των επιμέρους αγορών.

i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε μικρό συναλλαγματικό κίνδυνο κυρίως από τη δραστηριότητά τους στη Κροατία. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προέρχεται κυρίως από την ισοτιμία του τοπικού νομίσματος (HRK). Εάν την 31/12/2016 η ισοτιμία του τοπικού νομίσματος (HRK) ήταν ανατιμημένη/υποτιμημένη κατά 5% έναντι του ευρώ, τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας θα ήταν μειωμένα κατά 100 χιλ. ευρώ (2015: 224 χιλ. ευρώ.).

ii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται από τραπεζικά δάνεια με κυμαινόμενα επιτόκια. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένη σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική της θέση καθώς και τις ταμειακές της ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ζημιές ή να μειώνεται κατά την εμφάνιση απρόοπτων γεγονότων. Διευκρινίζεται ότι τα τελευταία χρόνια η διακύμανση των επιτοκίων οφείλεται κυρίως στην αύξηση του περιθωρίου δανεισμού, λόγω της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική τραπεζική αγορά και του εκτιμώμενου κινδύνου ελληνικών εταιρειών και λιγότερο στην αύξηση των επιτοκίων βάσης (π.χ. Euribor).

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί. Οι εταιρείες του Ομίλου ενδέχεται να συνάπτουν συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων και άλλα παράγωγα προϊόντα επιτοκίων, στο πλαίσιο αντιστάθμισης του σχετικού κινδύνου.

Το 6% (31.12.2015: 6%) του δανεισμού του Ομίλου είναι σε κυμαινόμενα επιτόκια και όλο το μέρος του δανεισμού είναι σε Ευρώ. Ο Όμιλος παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τη διάρκεια και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών των θυγατρικών εταιρειών. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των δανείων αλλά και τη σχέση μεταξύ κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου λαμβάνονται σε μεμονωμένη βάση.

Ανάλυση Ευαισθησίας Δανείων του Ομίλου σε Μεταβολές Επιτοκίων

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2016 τα επιτόκια δανεισμού ήταν αυξημένα / μειωμένα κατά 1%, ενώ οι λοιπές μεταβλητές παρέμεναν σταθερές, τα αποτελέσματα χρήσης του Ομίλου θα ήταν μειωμένα / αυξημένα κατά € 64 χιλ. (2015: € 137 χιλ.), ενώ της Εταιρείας θα ήταν μειωμένα / αυξημένα κατά € 21 χιλ. (2014: € 88 χιλ.), κυρίως λόγω του αυξημένου / μειωμένου χρηματοοικονομικού κόστους των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Αναλογικά θα επηρεαζόταν και η καθαρή θέση της Εταιρείας και του Ομίλου.

iii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο διακύμανσης της εύλογης αξίας των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών του στοιχείων που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς σχετικά κέρδη ή ζημιές από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας θα καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει πολιτικές, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με πελάτες με επαρκή πιστοληπτική ικανότητα. Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, η έγκριση των πιστωτικών ορίων είναι αποτέλεσμα μιας πιο αυστηρής διαδικασίας που εμπλέκει όλα τα επίπεδα της ανώτερης διοίκησης. Ο Όμιλος παρακολουθεί επισταμένα τα υπόλοιπα των χρεωστών του και σε απαιτήσεις όπου εντοπίζεται πιστωτικός κίνδυνος, γίνεται αξιολόγηση σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και γίνεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για την διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Δεδομένης της τρέχουσας κρίσης του Ελληνικού Δημοσίου και του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι μεγαλύτερος και η διαχείριση των χρηματοροών έχει γίνει πιο επιτακτική. Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί τακτικά τις χρηματοροές του και μεριμνά για την ύπαρξη ρευστών διαθέσιμων, συμπεριλαμβανομένων και των δυνατοτήτων για ενδοεταιρικό δανεισμό καθώς και μη χρησιμοποιούμενων τραπεζικών πιστωτικών ορίων για την κάλυψη των αναγκών του (π.χ. ανάγκες σε χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κλπ.).

Η ρευστότητα του Ομίλου παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 αντίστοιχα:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα Στοιχεία			
	31-Δεκ-16			
	Μέχρι 1 χρόνο	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Σύνολο
Τραπεζικός Δανεισμός	1.947	1.749	2.307	6.003
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26.164	-	-	26.164
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	486	-	-	486
	28.597	1.749	2.307	32.653
	31-Δεκ-15			
	Μέχρι 1 χρόνο	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Σύνολο
	2.447	1.856	4.284	8.587
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26.959	-	-	26.959
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	741	-	-	741
	30.148	1.856	4.284	36.288

	Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
	Μέχρι 1 χρόνο	
Τραπεζικός Δανεισμός	1.897	3.118
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	17.091	19.010
	18.988	22.129

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και Δάνεια.

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Προκαταβολές Πελατών, Υποχρεώσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια και επενδυτικά προγράμματα, Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Ο σκοπός του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς του να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με τον Όμιλο και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Ο δείκτης μόχλευσης υπολογίζεται ως ο λόγος των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων (δάνεια μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα μείον χρηματικά διαθέσιμα) προς το σύνολο των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων πλέον του συνόλου ιδίων κεφαλαίων.

Οι δείκτες μόχλευσης του Ομίλου στις 31.12.2016 και στις 31.12.2015 παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα Στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων	5.907	8.360	1.783	2.476
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα**	(14.848)	(32.700)	(7.816)	(24.120)
Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	(8.942)	(24.340)	(6.033)	(21.644)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	100.102	107.424	83.985	83.193
Σύνολο Κεφαλαίων	91.160	83.084	77.951	61.548
Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης	-	-	-	-

**Στα συνολικά Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του 2015 για τον Όμιλο (€ 30.149 χιλ.) και την Εταιρεία (€ 21.569 χιλ.) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις (€ 2.551 χιλ. για Όμιλο και Εταιρεία).

Ο υπολογισμός του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης την 31/12/2016 καθώς και την 31/12/2015 δεν έχει εφαρμογή καθώς ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν καθαρά διαθέσιμα. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) προς το σύνολο των κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρών δανεισμών).

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

-Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων.

-Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).

-Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μία σύγκριση των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των εύλογων αξιών τους:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	5.907	8.360	5.581	7.682
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	1.783	2.476	1.783	2.476

Η εύλογη αξία των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων, των δεσμευμένων καταθέσεων, των πελατών, και των προμηθευτών προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες. Η εύλογη αξία των δανείων προσδιορίζεται με βάση την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016 και την 31 Δεκεμβρίου 2015:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	31 Δεκεμβρίου 2016		
	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	295	12.687	12.982
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	486	486
	31 Δεκεμβρίου 2015		
	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	312	13.241	13.553
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	741	741

31 Δεκεμβρίου 2016			
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ			
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	11.705	11.705
31 Δεκεμβρίου 2015			
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ			
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	11.742	11.742

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. «Ενεργός» χρηματαγορά υπάρχει όταν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες και αναθεωρούμενες σε τακτά διαστήματα τιμές, που δημοσιεύονται από χρηματιστήριο, χρηματιστή, κλάδο, οργανισμό αξιολόγησης ή οργανισμό εποπτείας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1. Αυτό το επίπεδο περιλαμβάνει την επένδυση του Ομίλου σε μετοχές της Τράπεζας Κύπρου, οι οποίες παραχωρήθηκαν στην θυγατρική εταιρεία Ηλέκτωρ Cyrgus LTD, με βάση τα σχετικά διατάγματα της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και τα τελικά μέτρα για ανακεφαλοποίηση της Τράπεζας Κύπρου και οι οποίες έχουν ταξινομηθεί ως Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγωγών εκτός της αγοράς παραγωγών) προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερο εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 2.

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

- (α) *Εκτιμήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των κατασκευαστικών έργων σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά συμβόλαια»*
- (i) Αναγνώριση εσόδου από κατασκευαστικά συμβόλαια βάσει εκτίμησης του σταδίου ολοκλήρωσης των έργων.

Για τον υπολογισμό του σταδίου ολοκλήρωσης των κατασκευαστικών έργων υπό εκτέλεση βάσει του οποίου ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια, η Διοίκηση εκτιμά τα προβλεπόμενα έξοδα που αναμένει να πραγματοποιηθούν μέχρι την ολοκλήρωση των έργων.

(ii) Αιτήματα αποζημίωσης για συμπληρωματικές εργασίες πέραν των συμβατικών

Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά το ποσό που αναμένει να εισπραχθεί από τον Όμιλο για συμπληρωματικές εργασίες και αναγνωρίζει έσοδο βάσει του σταδίου ολοκλήρωσης, εφόσον θεωρεί πιθανή την είσπραξη του εν λόγω ποσού.

(β) Προβλέψεις

(i) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητάς τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων των εταιρειών του Ομίλου στο ορατό μέλλον.

(ii) Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις

Ο Όμιλος έχει εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε ο Όμιλος προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η παρούσα αξία βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης.

(iii) Προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους

Ο Όμιλος έχει σχηματίσει προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε ο Όμιλος προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η παρούσα αξία βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης.

(γ) Απομείωση ενσώματων παγίων

Τα ενσώματα πάγια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης η διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(δ) Έλεγχος απομείωσης θυγατρικών και συγγενών

Η Εταιρεία εξετάζει για απομείωση την αξία των επενδύσεών της σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της κάθε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία. Η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού ακολουθώντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που εφαρμόζει κατά τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας, προκειμένου να προσδιορίσει την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμιακών ροών της θυγατρικής ή της συγγενούς εταιρείας.

(ε) Υπεραξία

Στις περιπτώσεις που προκύπτει υπεραξία, διενεργείται έλεγχος απομείωσης της αξίας της σε ετήσια βάση ή όποτε υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της κάθε μονάδας δημιουργίας

ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής υπεραξίας, με το αντίστοιχο ανακτήσιμο ποσό. Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού, οι οποίες περιλαμβάνουν βασικές παραδοχές για την περίοδο των εκτιμώμενων ταμειακών ροών, τις ταμειακές ροές, τον ρυθμό ανάπτυξης των ροών και το επιτόκιο προεξόφλησης. Οι παραδοχές γνωστοποιούνται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Δ.Λ.Π. 36.

4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

5 Ενσώματα πάγια

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Ενοποιημένα στοιχεία	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2015	12.841	1.591	61.230	1.808	1.469	78.938
Προσθήκες	202	76	2.877	95	-	3.249
Πωλήσεις	-	-	(142)	(11)	(1)	(154)
Διαγραφές	(139)	(43)	(2.098)	(5)	-	(2.285)
Αναταξινομήσεις από Ακινήτ. υπό εκτέλεση	-	-	8	-	(8)	-
31 Δεκεμβρίου 2015	12.903	1.624	61.875	1.886	1.460	79.748
1 Ιανουαρίου 2016	12.903	1.624	61.875	1.886	1.460	79.748
Προσθήκες	15	9	2.375	450	-	2.850
Πωλήσεις	-	(22)	(59)	(21)	-	(102)
Διαγραφές	-	(8)	(211)	(6)	-	(224)
Αναταξινομήσεις από Ακινήτ. υπό εκτέλεση	-	-	-	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2016	12.919	1.604	63.979	2.310	1.460	82.271
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2015	(4.014)	(1.322)	(31.016)	(1.346)	-	(37.698)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(1.219)	(87)	(2.199)	(101)	-	(3.605)
Πωλήσεις	-	-	142	10	-	152
Διαγραφές	-	43	725	5	-	773
31 Δεκεμβρίου 2015	(5.233)	(1.365)	(32.347)	(1.432)	-	(40.378)
1 Ιανουαρίου 2016	(5.233)	(1.365)	(32.347)	(1.432)	-	(40.378)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(626)	(78)	(2.991)	(164)	-	(3.859)
Πωλήσεις	-	22	50	10	-	81
Διαγραφές	-	2	64	-	-	66
31 Δεκεμβρίου 2016	(5.859)	(1.420)	(35.225)	(1.586)	-	(44.089)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	7.670	258	29.527	454	1.460	39.370
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	7.060	184	28.754	724	1.460	38.181

Εταιρικά στοιχεία

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2015	216	674	10.678	936	912	13.415
Προσθήκες	180	25	186	58	-	450
Πωλήσεις	-	-	(142)	(11)	-	(153)
Διαγραφές	-	(43)	(27)	(5)	-	(75)
31 Δεκεμβρίου 2015	396	656	10.696	978	912	13.637
1 Ιανουαρίου 2016	396	656	10.696	978	912	13.637
Προσθήκες	-	9	35	97	-	141
Πωλήσεις	-	-	(59)	(20)	-	(79)
Διαγραφές	-	-	-	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2016	396	665	10.671	1.055	912	13.699
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2015	(4)	(571)	(7.360)	(740)	-	(8.674)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(5)	(35)	(805)	(49)	-	(894)
Πωλήσεις	-	-	142	10	-	152
Διαγραφές	-	43	27	5	-	75
31 Δεκεμβρίου 2015	(9)	(564)	(7.996)	(773)	-	(9.341)
1 Ιανουαρίου 2016	(9)	(564)	(7.996)	(773)	-	(9.341)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(5)	(37)	(810)	(65)	-	(917)
Πωλήσεις	-	-	50	10	-	60
Διαγραφές	-	-	-	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2016	(14)	(601)	(8.756)	(828)	-	(10.199)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	387	92	2.700	205	912	4.296
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	382	64	1.915	227	912	3.500

Οι προσθήκες στο μηχανολογικό εξοπλισμό κατά τη διάρκεια της χρήσης ποσού € 2.375 χιλ. (2015: € 2.877 χιλ.) για τον Όμιλο προέρχονται από την θυγατρική εταιρεία HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM (ευρώ 1.345 χιλ μέρος των οποίων οφείλεται στην αποκατάσταση ζημιάς λόγω πυρκαγιάς στο εργοστάσιο) καθώς και τις θυγατρικές εταιρείες ΒΕΑΛ ΑΕ (ευρώ 392 χιλ) και ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ (ευρώ 563 χιλ.) για αναβάθμιση εξοπλισμού.

Στα ακίνητα του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών ύψους € 1.536 χιλ. (2015: € 1.536 χιλ.) υπέρ τράπεζας, για εξασφάλιση των τραπεζικών υποχρεώσεών του, οι οποίες την 31.12.2016 ανέρχονταν σε € 726 χιλ. (31.12.2014: € 726 χιλ.).

Μισθώματα ποσού € 2.156 χιλ. (2015: € 1.907 χιλ.) για τον Όμιλο και € 1.275 χιλ. (2015: € 1.312 χιλ.) για την Εταιρεία, που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις ενσώματων παγίων περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Σημείωση 24).

6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Ενοποιημένα στοιχεία

	Λογισμικό και λοιπά	Δικαίωμα παραχώρησης	Υπεραξία	Σύνολο
Κόστος				
1 Ιανουαρίου 2015	372	24.236	1.985	26.593
Προσθήκες	27	-	-	27
Διαγραφές	(11)	-	-	(11)
31 Δεκεμβρίου 2015	388	24.236	1.985	26.609
1 Ιανουαρίου 2016	388	24.236	1.985	26.609
Προσθήκες	19	-	-	19
31 Δεκεμβρίου 2016	407	24.236	1.985	26.628
	Λογισμικό και λοιπά	Δικαίωμα παραχώρησης	Υπεραξία	Σύνολο
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
1 Ιανουαρίου 2015	(293)	(11.512)	-	(11.805)
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	(55)	(2.424)	-	(2.479)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	11	-	-	11
31 Δεκεμβρίου 2015	(337)	(13.936)	-	(14.273)
1 Ιανουαρίου 2016	(337)	(13.936)	-	(14.273)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(37)	(2.424)	-	(2.460)
31 Δεκεμβρίου 2016	(374)	(16.359)	-	(16.734)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	51	10.300	1.985	12.336
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	33	7.877	1.985	9.894

Εταιρικά στοιχεία

	Λογισμικό και λοιπά	Σύνολο
Κόστος		
1 Ιανουαρίου 2015	140	140
Προσθήκες	7	7
31 Δεκεμβρίου 2015	147	147
1 Ιανουαρίου 2016	147	147
Προσθήκες	5	5
Διαγραφές	(11)	(11)
31 Δεκεμβρίου 2016	141	141
	Λογισμικό και λοιπά	Σύνολο
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
1 Ιανουαρίου 2015	(98)	(98)
Αποσβέσεις χρήσης (σημείωση 24)	(24)	(24)
31 Δεκεμβρίου 2015	(122)	(122)
1 Ιανουαρίου 2016	(122)	(122)
Αποσβέσεις χρήσης (σημείωση 24)	(13)	(13)
Διαγραφές	11	11
31 Δεκεμβρίου 2016	(124)	(124)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	25	25
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	17	17

Δικαίωμα Παραχώρησης

Η Κοινοπραξία Ηλέκτωρ-Ελλάκτωρ-Cybarco είχε έρθει σε συμφωνία με την Κυπριακή Κυβέρνηση για την ανάλυση του έργου ΜΕΛΕΤΗ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ και ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ - ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ.

Το ποσό του συμβολαίου που αφορούσε την κατασκευή του έργου ανέρχεται περίπου σε ευρώ 43 εκ. Συμβατικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι και η λειτουργία του έργου από την Κοινοπραξία για το διάστημα των 10 ετών μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής, με δικαίωμα χρέωσης υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου διαχείρισης. Η κατασκευαστική περίοδος του έργου ήταν 3 χρόνια (μέχρι Μάρτιο 2010), ενώ η περίοδος λειτουργίας θα διαρκέσει μέχρι τον Μάρτιο 2020. Σε σχέση με τον τρόπο που λογίζεται η συμφωνία παραχώρησης υπηρεσιών, η Κοινοπραξία εφαρμόζει τις πρόνοιες της Διερμηνείας 12 “Συμφωνίες για Παραχώρηση Υπηρεσιών”.

Σύμφωνα με τη συμβατική συμφωνία παραχώρησης υπηρεσιών, η Κοινοπραξία θα πληρωθεί για τις υπηρεσίες της εν μέρη με πληρωμές για τις κατασκευαστικές εργασίες και εν μέρη μέσω δικαιώματος να χρεώνει την κυβέρνηση για διαχειριστικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της 10 ετούς περιόδου διαχείρισης. Σύμφωνα με τις πρόνοιες αυτής της Ερμηνείας, η Κοινοπραξία αναγνώρισε τις πληρωμές για τις κατασκευαστικές εργασίες με αναφορά στο στάδιο ολοκλήρωσης των κατασκευαστικών εργασιών και το δεύτερο μέρος της πληρωμής αναγνωρίστηκε ως άυλο περιουσιακό στοιχείο.

Η απόσβεση του άυλου περιουσιακού στοιχείου ξεκίνησε εντός της χρήσης του 2010 με την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών έργων και θα διαρκέσει μέχρι το τέλος της περιόδου διαχείρισης. Παράλληλα σε εξέλιξη βρίσκεται η υπόθεση η νομική υπόθεση στην οποία εμπλέκεται ο Όμιλος και που περιγράφεται στην σημείωση 31.

Υπεραξία

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει υπεραξία ποσού ευρώ 1,45 εκ, προερχόμενη από την εξαγορά της εταιρείας Loock, η οποία κατείχε την τεχνολογία για την ξερή αναερόβια χώνευση. Η εν λόγω τεχνολογία χρησιμοποιείται στην Γερμανία ενώ η Διοίκηση του Ομίλου αναμένει να εφαρμοστεί και στην Ελλάδα μελλοντικά και συνεπώς δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της εύλογης αξίας.

Το υπόλοιπο ποσό της υπεραξίας ύψους ευρώ 462.162 αφορά κυρίως την εταιρεία ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ από την ενοποίησή της με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης μετά την απόκτηση του 60% από τη μητρική ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ το 2014.

7 Θυγατρικές επιχειρήσεις του Ομίλου

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της μητρικής σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται είχε ως εξής:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Στην αρχή της χρήσης	14.944	14.944
Προσθήκες	4.952	-
(Πωλήσεις μεριδίου θυγατρικής)	(35)	-
Μεταφορά από Συγγενείς (Σημείωση 8)	10	-
Στο τέλος της χρήσης	19.872	14.944

Οι προσθήκες ποσού ευρώ 4.952 χιλ που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2016, αφορούν την εξαγορά του υπολοίπου 50% της θυγατρικής εταιρείας Herhof GmbH από την επίσης θυγατρική Helector Cyprus (ευρώ 2,95 εκ.) και την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην θυγατρική HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM (ευρώ 2 εκ.).

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. προχώρησε στην πώληση μέρους ποσοστού 12.78% θυγατρικής της στην ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ κατά € 35 χιλ. το κέρδος που προέκυψε από την πώληση ήταν € 52 χιλ. (Σημείωση 25).

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2015, μεταβολή στον τρόπο ενοποίησης έχουμε για την εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ-ΔΟΑΑ ΟΕ (πρώην ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ENVITEC ΑΕ ΟΕ), από τη μέθοδο της καθαρής θέσης σε αυτή της ολικής ενοποίησης λόγω του ότι η θυγατρική ΔΟΑΑ ΑΕ απέκτησε το 25% του μετοχικού της κεφαλαίου και ο Όμιλος ασκεί τον έλεγχο.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2016	Ποσοστό συμμετοχής 2015
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	100,00%
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	97,86%	97,86%
ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00%	77,78%
ΒΕΑΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
HELECTOR CYPRUS (πρώην ELEMEX LTD)	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
HELECTOR GERMANY GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
HERHOF GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
HERHOF VERWALTUNGS GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-CYBARCO	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
HELECTOR BULGARIA LTD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00%	100,00%
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – ΔΟΑΑ ΑΕ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	75%
ΥLECTOR DOOEL SKOPJE	ΠΓΔΜ	100,00%	100,00%
ΔΟΑΑ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	100,00%
K.G.E GREEN ENERGY LTD	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
NEASACO ENTERPRISES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΚΥΠΡΟΣ-ΧΥΤΑ ΠΑΦΟΥ)	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΧΥΤΑ ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ & ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ)	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	60%	60%
ΕΔΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%

Σημείωση: -Η ΒΕΑΛ ΑΕ ενοποιείται με τη μέθοδο της Ολικής Ενοποίησης παρόλο που ο Όμιλος κατέχει το 50% καθώς ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας.

Θυγατρικές εταιρείες με σημαντικό ποσοστό μη ελέγχουσων συμμετοχών

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης

	ΒΕΑΛ ΑΕ		ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ		ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	
	50,00%	50,00%	40,00%	40,00%	35,00%	22,22%
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	22.470	23.836	2.164	1.827	159	138
Κυκλοφορούν ενεργητικό	22.460	17.108	2.192	2.260	9.101	9.574
Σύνολο ενεργητικού	44.930	40.944	4.356	4.087	9.261	9.712
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	9.138	9.601	793	1.198	132	124
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	23.508	13.720	1.440	797	8.205	2.410
Σύνολο παθητικού	32.646	23.321	2.233	1.995	8.337	2.534
Ίδια κεφάλαια	12.284	17.623	2.124	2.092	924	7.178
<u>Που αναλογούν σε:</u>						
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	6.142	8.812	850	837	323	1.595

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικού εισοδήματος

	ΒΕΛΛ ΑΕ		ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ		ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	
	1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πωλήσεις	16.684	16.109	3.076	2.604	6.848	6.287
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	2.661	3.026	831	755	(50)	792
Λοιπά Συνολικά Έσοδα / (Εξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	-	-	-	-	(79)	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Εξοδα) χρήσης	2.661	3.026	831	755	(129)	792
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	1.331	1.513	332	302	(18)	176
Μερίσματα αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(4.000)	-	(320)	-	(1.378)	(1.333)

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών

	ΒΕΛΛ ΑΕ		ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ		ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες	2.210	4.254	1.164	206	655	470
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	(125)	853	(582)	(8)	(36)	(35)
Σύνολο εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	-	(7.950)	(442)	(160)	-	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης	2.085	(2.843)	140	38	619	435

8 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Στην αρχή της χρήσης	5.981	4.318	5.433	3.319
Αύξηση κόστους συμμετοχής	50	2.114	50	2.114
Μερίδιο ζημίας (μετά φορολογίας)	(710)	(782)	-	-
Λοιπές μεταβολές στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	(50)	42	-	-
Μεταφορά (από) / σε μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	(4)	289	-	-
Αποαναγνώριση ΗΛΕΚΤΩΡ ΔΟΑΑ από συγγενή εταιρεία	93	-	-	-
Μεταφορά σε θυγατρικές	(10)	-	(10)	-
Στο τέλος της χρήσης	5.351	5.981	5.473	5.433

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 ποσό € 4 χιλ. (2015: €289 χιλ.) μεταφέρθηκε από τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις λόγω μείωσης της αρνητικής καθαρής θέσης συγγενών εταιρειών, οι οποίες ανήκουν 100% στον Όμιλο Ελλάκτωρ. Για το 2015 είχε μεταφερθεί ποσό € 289 χιλ. προς τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις λόγω αρνητικής καθαρής θέσης συγγενών εταιρειών, οι οποίες ανήκουν 100% στον Όμιλο Ελλάκτωρ.

Η Διοίκηση του Ομίλου Ηλέκτωρ έχει την πρόθεση να ενισχύσει με τα απαραίτητα επιπλέον κεφάλαια την επένδυση της, στις εταιρείες αυτές.

Οι συγγενείς επιχειρήσεις αναλύονται ως εξής:

A/A	Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2016	Ποσοστό συμμετοχής 2015
1	ENERPMEA A.E.	ΕΛΛΑΔΑ	49,19%	49,18%
2	TOMH EDL EΠE	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
3	ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	32,32%	32,32%
4	ELLAKTOR VENTURES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	25,00%	25,00%
5	LEVA SHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	ΡΩΣΙΑ	25,00%	25,00%
6	ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – ENVITEC ΑΕ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	-	75,00%
7	ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 31.12.2016, η εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ-ΔΟΑΛ ΟΕ (πρώην ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ENVITEC ΑΕ ΟΕ) μεταφέρθηκε στις θυγατρικές λόγω του ότι η θυγατρική ΔΟΑΛ ΑΕ απέκτησε το 25% του μετοχικού της κεφαλαίου και ο Όμιλος ασκεί πλέον τον έλεγχο.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες για τις πιο σημαντικές συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα ποσά που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις των παρακάτω συγγενών, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί ώστε να αντανακλούν αναπροσαρμογές εύλογης αξίας και διαφοροποιήσεις στις λογιστικές πολιτικές.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης

	ENERPMEA A.E.		ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	8.522	8.522	36.443	5.315
Κυκλοφορούν ενεργητικό	50	45	5.116	22.397
Σύνολο ενεργητικού	8.571	8.567	41.559	27.712
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	22	19	30.602	20.989
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6	66	8.846	3.271
Σύνολο υποχρεώσεων	28	85	39.448	24.261
Ίδια κεφάλαια	8.544	8.482	2.111	3.452

Συμφωνία συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων

	ENERPMEA A.E.		ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	
	2016	2015	2016	2015
Καθαρή Θέση εταιρείας 1 Ιανουαρίου	8.482	8.585	3.452	22
Καθαρές ζημιές χρήσης	(38)	(103)	(1.341)	(740)
Λοιπά Συνολικά Ζημιές χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	-	(57)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	100	-	-	4.227
Καθαρή Θέση εταιρείας 31 Δεκεμβρίου	8.544	8.482	2.111	3.452
% Συμμετοχής στη συγγενή & κ/ξία	49%	49%	50%	50%
Συμμετοχή Ομίλου στη Καθαρή θέση συγγενών & κοινοπραξιών	4.203	4.171	1.056	1.726
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	4.203	4.171	1.056	1.726

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος

	ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.		ΕΠΙΛΔΥΜ ΑΕ	
	1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πωλήσεις	-	-	30.719	5.312
Καθαρές ζημιές χρήσης	(38)	(103)	(1.341)	(740)
Λοιπά Συνολικά Ζημιές χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	-	(57)
Συγκεντρωτικές Συνολικές Ζημιές χρήσης	(38)	(103)	(1.341)	(798)

Μη σημαντικές συγγενείς και κοινοπραξίες

	2016	2015
Συσσωρευμένη ονομαστική αξία μη σημαντικών συγγενών και κ/ξιών	92	83
Αναλογία Ομίλου στα:		
Καθαρές ζημιές χρήσης	(21)	(72)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα / (Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	(50)	70
Συγκεντρωτικά Συνολικές Ζημιές χρήσης	(71)	(2)

9 Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων

Οι κοινές επιχειρήσεις αναλύονται ως εξής:

A/A	Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2016	Ποσοστό συμμετοχής 2015
1	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΙ)	ΕΛΛΑΔΑ	40,39 %	40,39 %
2	Κ/ΕΙΑ ΔΕΤΕΑΛΛΑ-ΗΛΕΚΤΩΡ-EDL ΜΟΝ/ΠΗ ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00 %	30,00 %
3	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	65,00 %	65,00 %
4	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	99,00 %	99,00 %
5	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ (ΧΥΤΑ ΤΑΓΑΡΑΔΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00 %	30,00 %
6	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	60,00 %	60,00 %
7	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ	ΕΛΛΑΔΑ	80,00 %	80,00 %
8	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ -ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00 %	70,00 %
9	Κ/ΕΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ-ΙΘΑΚΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	=	30,00%
10	Κ/ΕΙΑ BILFIGER BERGER - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	29,00 %	29,00 %
11	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	21,75 %	21,75 %
12	ΚΕ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	15,23 %	15,23 %
13	ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ENVITEC (ΕΜΑΚ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00 %	50,00 %
14	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00%	70,00%
15	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ-ENVITEC ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	49,85%	49,85%
16	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	51,00%	51,00%
17	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΕΠΑΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
18	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	49,00%	49,00%
19	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε. (ΕΡΓΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	70,00%	70,00%
20	JV AKTOR SA - AKTOR BULGARIA SA	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	60,00%	60,00%
21	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00%	-
22	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - THALIS ES S.A.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	-

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας σε κοινοπραξίες που ενοποιήθηκαν με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης και περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης:

	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>
Απαιτήσεις		
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.060	1.247
Κυκλοφορούν ενεργητικό	<u>21.356</u>	<u>30.184</u>
	22.417	31.432
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	442	442
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>18.855</u>	<u>29.653</u>
	19.297	30.095
Καθαρή Θέση	3.119	1.337
Έσοδα	24.981	49.123
Έξοδα	<u>(22.554)</u>	<u>(45.354)</u>
Κέρδη μετά από φόρους	2.426	3.769

10 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>
Στην αρχή της χρήσης	13.553	455	11.742	-
Προσθήκες νέες (Πωλήσεις)	-	15.750	-	14.250
(Απομείωση) (Σημείωση 25)	(513)	(2.500)	-	(2.500)
Προσαρμογή σε εύλογη αξία Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων: μείωση	(17)	(143)	-	-
	<u>(41)</u>	<u>(9)</u>	<u>(38)</u>	<u>(8)</u>
Στο τέλος της χρήσης	12.982	13.553	11.705	11.742
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	295	312	-	-
Κυκλοφορούν ενεργητικό	<u>12.687</u>	<u>13.241</u>	<u>11.705</u>	<u>11.742</u>
	12.982	13.553	11.705	11.742

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>
Εισηγμένοι τίτλοι:				
Μετοχές – Εξωτερικό (σε ΕΥΡΩ)	295	312	-	-
Μη εισηγμένοι τίτλοι:				
Αμοιβαία Κεφάλαια διαθέσιμων -Εξωτερικό (σε €)	<u>12.687</u>	<u>13.241</u>	<u>11.705</u>	<u>11.742</u>
	12.982	13.553	11.705	11.742

Στις 31.12.2016, το ποσό € 41 χιλ. (2015: € 9 χιλ.) που εμφανίζεται στη γραμμή «Προσαρμογή σε εύλογη αξία Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων: μείωση» για τον Όμιλο και €38 χιλ. (2015: € 8 χιλ.) για την Εταιρεία αντίστοιχα, αφορά την αποτίμηση των Αμοιβαίων Κεφαλαίων που αναφέρθηκαν παραπάνω. Αντίστοιχα, το ποσό € 513 (2015: € 2.500 χιλ.) που εμφανίζεται στη γραμμή «Πωλήσεις» για τον Όμιλο και την Εταιρεία αφορά πωλήσεις μέρους των προαναφερθέντων Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

Στις 31.12.2015, το ποσό που εμφανίζεται στη γραμμή «Προσθήκες νέες» € 15.750 χιλ. για τον Όμιλο και € 14.250 χιλ. για την Εταιρεία αντίστοιχα, αφορά την αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων χαμηλού κινδύνου.

Η εύλογη αξία των μη εισηγμένων τίτλων προσδιορίζεται με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, βάσει του επιτοκίου της αγοράς και της απαιτούμενης απόδοσης από επενδύσεις ανάλογου κινδύνου, ενώ των αμοιβαίων κεφαλαίων βάσει της καθαρής αξίας του ενεργητικού του εκάστοτε αμοιβαίου.

11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία

Το ποσό των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα, προέρχεται από τη Κοινοπραξία Ηλέκτωρ-Ελλάκτωρ-Cybarco.

	Ενοποιημένα στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	486	741
Σύνολο	486	741
Λεπτομέρειες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)		
Ονομαστική αξία ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	5.250	6.750
Κυμαινόμενο επιτόκιο	Euribor	Euribor

Η μητρική εταιρεία δεν διέθετε παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015.

12 Αποθέματα

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Α' ύλες	-	147	-	147
Τελικά προϊόντα	562	603	-	-
Παραγωγή σε εξέλιξη	1.097	732	(0)	42
Προκαταβολή για αγορά αποθεμάτων	105	115	105	115
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	1.764	1.597	105	304

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στα έξοδα ανά κατηγορία ανέρχεται σε € 23.240 χιλ. (2015: € 29.866 χιλ.) και € 23.494 χιλ. (2015: € 30.464 χιλ.) για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα (Σημείωση 24).

13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πελάτες	58.094	42.829	16.943	16.113
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης πελατών	(8.139)	(4.334)	(6.697)	(3.642)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	49.955	38.495	10.246	12.471
Προκαταβολές	3.412	6.081	2.952	5.735
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια	2.828	8.296	2.828	7.151
Μερίσματα εισπρακτέα (Σημείωση 32)	-	-	5.709	1.836
Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 32)	6.728	6.385	12.057	12.545
Μακροπρόθεσμες προθεσμιακές καταθέσεις	-	486	-	-
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	3.288	571	3.212	1.110
Δημόσιο (παρακρατούμενοι φόροι και προκαταβλητέοι φόροι, και ασφαλιστικοί οργανισμοί)	9.521	5.925	6.235	3.661
Απαιτήσεις από Κοινοπρακτικά Σχήματα	2.562	5.353	1.908	4.380
Λοιπές Απαιτήσεις	11.893	8.882	3.076	1.975
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης λοιπών απαιτήσεων	(666)	(347)	(233)	(347)
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 32)	4.823	2.495	15.510	9.094
Σύνολο	94.343	82.623	63.500	59.612
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	6.826	9.017	13.863	14.361
Κυκλοφορούν ενεργητικό	87.517	73.606	49.637	45.251
	94.343	82.623	63.500	59.612

Δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, καθώς ο Όμιλος έχει μεγάλο αριθμό πελατών, από διάφορους επιχειρηματικούς τομείς.

Η λογιστική αξία των απαιτήσεων προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Στις λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου συμπεριλαμβάνεται δάνειο προς τρίτους ονομαστικής αξίας € 1.793 χιλ. (2015: € 1.727 χιλ.). Στις λοιπές απαιτήσεις της Εταιρείας συμπεριλαμβάνεται δάνειο προς τρίτους ονομαστικής αξίας € 1.793 χιλ. (2015: € 1.727 χιλ.).

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	27.846	24.467	11.056	10.941
<i>Είναι σε καθυστέρηση:</i>				
3 - 6 μήνες	9.855	7.526	1.031	1.394
6 μήνες - 1 έτος	7.353	5.863	1.633	455
Πάνω από 1 έτος	13.039	4.973	3.222	3.324
	58.094	42.829	16.943	16.113
Μείον προβλέψεις απομείωσης	(8.139)	(4.334)	(6.697)	(3.642)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	49.955	38.495	10.246	12.471

Το σύνολο των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας είναι σε ευρώ.

Η αύξηση των απαιτήσεων του Ομίλου, που είναι σε καθυστέρηση πάνω από 1 έτος, σε σχέση με την 31.12.2015, οφείλεται κυρίως στις απαιτήσεις της θυγατρικής εταιρείας ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-CYBARCO από το Κυπριακό Δημόσιο αναφορικά με το έργο παραχώρησης ΜΕΛΕΤΗ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ και ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΙΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΕΠΙΑΡΧΙΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ - ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ. Η Κυπριακή Κυβέρνηση δεν έχει προχωρήσει σε πληρωμές τιμολογίων για υπηρεσίες που παρήχθησαν το 2015 και 2016 και η μη πληρωμή των δεδουλευμένων οφείλεται στις συνήθεις καθυστερήσεις πληρωμών από πλευράς Κυπριακού Δημοσίου ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται η νομική υπόθεση στην οποία εμπλέκεται ο Όμιλος και που περιγράφεται στην σημείωση 31.

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις είναι ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	4.681	4.871	3.989	4.097
Πρόβλεψη απομείωσης	5.051	-	3.862	-
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(807)	-	(807)	-
Προεξόφληση	(120)	(190)	(115)	(108)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	8.805	4.681	6.929	3.989

Τα ποσά που αναγνωρίζονται ως πρόβλεψη, συνήθως διαγράφονται εφόσον δεν αναμένεται να εισπραχθούν από τους συγκεκριμένους πελάτες / χρεώστες.

Η μέγιστη έκθεση της του Ομίλου και της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι η λογιστική αξία των παραπάνω απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού έχει στην κατοχή του εξασφαλίσεις σε μορφή ακινήτων έναντι απαιτήσεων ποσού ευρώ 2.993 χιλ. Οι εγγυήσεις εξασφάλισης καλής εκτέλεσης συμβάσεων με πελάτες αναφέρονται στην σημείωση 30.

Η ανάλυση των κατασκευαστικών συμβολαίων είναι η παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Συμβάσεις σε εξέλιξη την ημερομηνία Ισολογισμού:				
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια (Υποχρεώσεις για κατασκευαστικά συμβόλαια)	2.828 (873)	8.296 (2.936)	2.828 (873)	7.151 (4.654)
Καθαρή Απαίτηση/(Υποχρέωση)	1.955	5.360	1.955	2.497
Πραγματοποιημένα σωρευτικά έξοδα συν καταχωρηθέντα κέρδη μείον καταχωρηθείσες ζημιές Μείον: (Συνολικές τιμολογήσεις)	263.645 (261.690)	241.504 (236.144)	252.205 (250.250)	225.685 (223.188)
	1.955	5.360	1.955	2.497
Έσοδα από κατασκευαστικές συμβάσεις της τρέχουσας παρουσιαζόμενης περιόδου αναφοράς	40.907	59.942	40.907	55.642
Εισπραχθείσες προκαταβολές για κατασκευαστικά συμβόλαια	1.668	(4.963)	502	(4.963)
Παρακρατήσεις από πελάτες έργων	5.667	5.317	5.667	5.317

14 Δεσμευμένες καταθέσεις

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 ούτε ο Όμιλος ούτε η Εταιρεία κατείχαν Δεσμευμένες Καταθέσεις. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015 οι Δεσμευμένες Καταθέσεις του Ομίλου ανέρχονται σε € 2.551 χιλ. Όλες προέρχονται από τη μητρική εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. και αφορούν κυρίως επιδοτήσεις ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων, οι οποίες με την σταδιακή υλοποίηση των προγραμμάτων αποδεσμεύθηκαν.

15 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα είναι σε ευρώ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Διαθέσιμα στο ταμείο	98	88	67	60
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	14.750	30.062	7.749	21.509
Σύνολο	14.848	30.149	7.816	21.569

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα ποσοστά καταθέσεων ανά κλάση πιστοληπτικής αξιολόγησης από την εταιρεία Standard & Poor (S&P) την 31/12/2016 και 31/12/2015.

	Ενοποιημένα στοιχεία	
	2016	2015
Πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
AA-	6,90%	7,92%
A	27,11%	18,29%
SD (Selective Default - Επιλεκτική Χρεοκοπία)	52,55%	43,68%
NR (Not rated - Χωρίς αξιολόγηση)	13,43%	30,11%
	100,00%	100,00%
	Εταιρικά στοιχεία	
	2016	2015
Πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
AA-	8,36%	6,64%
A	51,61%	25,55%
SD (Selective Default - Επιλεκτική Χρεοκοπία)	38,16%	47,97%
NR (Not rated - Χωρίς αξιολόγηση)	1,87%	19,83%
	100,00%	100,00%

Από τα υπόλοιπα των καταθέσεων όψεως και προθεσμίας του Ομίλου την 31.12.2016, ποσοστό περίπου 52,55% (31.12.2015: 43,68%) είναι κατατεθειμένο στις συστημικές ελληνικές τράπεζες που έχουν χαμηλή ή δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση λόγω της κρίσης χρέους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Διευκρινίζεται όμως ότι, αντιστοίχως οι τράπεζες αυτές καλύπτουν και το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών πιστωτικών διευκολύνσεων (Εγγυητικές Επιστολές, δάνεια, κλπ) προς στον Όμιλο. Στα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα με χαρακτηρισμό NR περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, θυγατρικές και υποκαταστήματα ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό. Τα επιτόκια προθεσμιακών καταθέσεων καθορίζονται μετά από διαπραγμάτευση με επιλεγμένα τραπεζικά ιδρύματα με βάση τα διαπραγματευτικά επιτόκια Euribor αντίστοιχης χρονικής διάρκειας με την επιλεγμένη τοποθέτηση.

16 Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες ευρώ, εκτός από τον Αριθμό μετοχών.

Ενοποιημένα στοιχεία

	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	218.580	2.234	5.216	(7.417)	33
31 Δεκεμβρίου 2015	218.580	2.234	5.216	(7.417)	33
1 Ιανουαρίου 2016	218.580	2.234	5.216	(7.417)	33
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(21.858)	(223)	-	7.417	7.193
31 Δεκεμβρίου 2016	196.722	2.010	5.216	-	7.227

Εταιρικά στοιχεία

	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	218.580	2.234	5.216	7.450
31 Δεκεμβρίου 2015	218.580	2.234	5.216	7.450
1 Ιανουαρίου 2016	218.580	2.234	5.216	7.450
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(21.858)	(223)	-	(223)
31 Δεκεμβρίου 2016	196.722	2.010	5.216	7.227

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι 196.722 μετοχές (2015: 218.580 μετοχές) με ονομαστική αξία ευρώ 10,22 για κάθε μετοχή (2015: ευρώ 10,22 για κάθε μετοχή). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν πλήρως εξοφληθεί.

Με την 16.05.2016 απόφαση Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας οι μέτοχοι αποφάσισαν να προβούν στην μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, συνέπεια ακύρωσης 21.858 ιδίων κοινών μετοχών, τις οποίες κατείχε η Neasaco Enterprises Limited, θυγατρική εταιρεία, ονομαστικής αξίας ευρώ 10,22 και συνολικής αξίας ευρώ 223 χιλ. Η διαφορά μέχρι το ύψος των ιδίων μετοχών, ποσό ευρώ 7.417 χιλ μεταφέρθηκε στα αποτελέσματα εις νέον.

17 Λοιπά αποθεματικά

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Ενοποιημένα στοιχεία

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Αποθεματικά Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Συνολογεννητικών Διαφορών	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό κερδών / (ζημιών)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	1.426	4.099	422	-	(104)	(188)	(97)	5.558
Συνολογεννητικές διαφορές	-	-	-	-	60	-	-	60
Επίπτωση μεταβολής % σε θυγατρικές	-	6	-	-	-	-	-	6
Μεταφορά από / (σε) αποθέματα εις νέον	134	-	(131)	-	-	-	-	3
Μεταβολή αξίας Διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 10)	-	-	-	(9)	-	-	-	(9)
Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	-	-	-	300	-	300
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
31 Δεκεμβρίου 2015	1.560	4.106	291	(9)	(44)	112	(101)	5.914
1 Ιανουαρίου 2016	1.560	4.106	291	(9)	(44)	112	(101)	5.914
Συνολογεννητικές διαφορές	-	-	-	-	(185)	-	-	(185)
Μεταφορά από αποθέματα εις νέον	71	-	-	-	-	-	-	71
Μεταβολή αξίας Διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 10)	-	-	-	(41)	-	-	-	(41)
Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	-	-	-	255	-	255
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	(9)	(9)
31 Δεκεμβρίου 2016	1.631	4.106	291	(49)	(228)	366	(110)	6.005

Εταιρικά στοιχεία

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Συνολογεννητικών Διαφορών	Αποθεματικό αντιστάθμισης κερδών / (ζημιών)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	526	4.099	227	-	1	(80)	4.773
Συνολογεννητικές διαφορές	-	-	-	-	(10)	-	(10)
Επίπτωση μεταβολής % σε θυγατρικές	-	6	-	-	-	-	6
Μεταβολή αξίας Διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 10)	-	-	-	(8)	-	-	(8)
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	(3)	(3)
31 Δεκεμβρίου 2015	526	4.106	227	(8)	(9)	(84)	4.759
1 Ιανουαρίου 2016	526	4.106	227	(8)	(9)	(84)	4.759
Συνολογεννητικές διαφορές	-	-	-	-	(135)	-	(135)
Μεταβολή αξίας Διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 10)	-	-	-	(38)	-	-	(38)
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	(7)	(7)
31 Δεκεμβρίου 2016	526	4.106	227	(45)	(143)	(90)	4.579

(α) Τακτικό αποθεματικό

Από τις διατάξεις των άρθρων 44 και 45 του κωδ. Ν. 2190/1920 ρυθμίζεται ο σχηματισμός και η χρησιμοποίηση του τακτικού αποθεματικού ως εξής: Το 5% τουλάχιστον των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως κρατείται, υποχρεωτικά, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, μέχρις ότου το συσσωρευμένο ποσό του τακτικού αποθεματικού γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, έχουν δημιουργηθεί με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σε παλαιότερες χρήσεις, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα ανωτέρω αποθεματικά μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν και να διανεμηθούν (αφού ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που μπορεί να ισχύουν κάθε φορά) με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

18 Δάνεια

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός δανεισμός	3.810	5.653	-	-
Ομολογιακό Δάνειο	200	360	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	4.010	6.013	-	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	1	1	-	-
Τραπεζικός δανεισμός	1.736	2.186	-	-
Ομολογιακό δάνειο	160	160	-	-
Από συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 32 (ι))	-	-	1.783	2.476
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	1.897	2.347	1.783	2.476
Σύνολο δανείων	5.907	8.360	1.783	2.476

Οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις λήγουν μέχρι το 2020.

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι 1,01% (2015: 1,53%) για τραπεζικά δάνεια, ενώ της Εταιρείας τη τρέχουσα χρήση είναι 4,68% (2015: 4,63%).

Στα ακίνητα του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών ύψους € 1.536 χιλ. (€1.536 χιλ.) υπέρ τράπεζας, για εξασφάλιση των τραπεζικών υποχρεώσεών του, οι οποίες την 31.12.2016 ανέρχονταν σε € 726 χιλ. (31.12.2015: € 726 χιλ.) (Σημ. 5).

Η έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο αλλαγών των επιτοκίων των τραπεζικών δανείων και οι συμβατικές ημερομηνίες επανακαθορισμού των επιτοκίων έχουν ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία			Εταιρικά στοιχεία		
	Σταθερού Επιτοκίου	Κυμαινόμενου επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο	Σταθερού Επιτοκίου	Κυμαινόμενου επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2016						
Σύνολο δανείων	297	360	657	-	1.783	1.783
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	5.250	-	5.250	-	-	-
	5.547	360	5.907	-	1.783	1.783

Το σύνολο των δανείων είναι σε ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία			Εταιρικά στοιχεία		
	Σταθερού Επιτοκίου	Κυμαινόμενου επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο	Σταθερού Επιτοκίου	Κυμαινόμενου επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2015						
Σύνολο δανείων	1.089	522	1.610	-	2.476	2.476
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	6.750	-	6.750	-	-	-
	7.839	522	8.360	-	2.476	2.476

Η λήξη των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων έχει ως ακολούθως:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μεταξύ 1 και 2 ετών	1.720	1.790	-	-
Μεταξύ 2 και 5 ετών	2.290	4.224	-	-
	4.010	6.013	-	-

Το σύνολο των δανείων είναι σε ευρώ.

19 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Προμηθευτές	10.209	10.220	6.791	6.006
Δεδουλευμένοι τόκοι	52	-	-	-
Δεδουλευμένα έξοδα	570	702	43	51
Προκαταβολές πελατών	2.410	601	1.120	10
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	883	551	611	451
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/ τέλη	3.081	3.065	1.574	1.476
Υποχρεώσεις προς Κοινοπρακτικά Σχήματα	1.427	1.252	50	166
Υποχρεώσεις για κατασκευαστικά συμβόλαια	873	2.936	873	4.654
Υπεργολάβοι	2.434	1.615	3.308	1.615
Λοιπές υποχρεώσεις	10.168	12.120	3.782	4.024
Σύνολο υποχρεώσεων - Συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 32)	1.024	6.018	3.999	11.665
Σύνολο	33.131	39.080	22.151	30.118
Μακροπρόθεσμες	602	480	-	-
Βραχυπρόθεσμες	32.528	38.600	22.151	30.118
Σύνολο	33.131	39.080	22.151	30.118

Το σύνολο των υποχρεώσεων είναι σε ευρώ.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από την εμπορική δραστηριότητα είναι ελεύθερες τόκων.

20 Αναβαλλόμενη φορολογία

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:				
Ανακτήσεις μετά από 12 μήνες	4.243	4.283	-	-
	4.243	4.283	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:				
Ανακτήσεις μετά από 12 μήνες	3.628	2.359	3.550	2.841
	3.628	2.359	3.550	2.841
	615	1.924	(3.550)	(2.841)

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	1.924	1.099	(2.841)	(1.683)
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων (Σημειώσεις 28)	(1.254)	831	(706)	(1.154)
Πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	(4)	(5)	(3)	(4)
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	(50)	-	-	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	615	1.924	(3.550)	(2.841)

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Ενοποιημένα στοιχεία

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές	Κατασκευαστικά	Λοιπά	Σύνολο
	φορολογικές	Συμβόλαια		
	αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2015	1.811	3.007	243	5.061
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	977	216	(216)	977
31 Δεκεμβρίου 2015	2.788	3.224	26	6.038
1 Ιανουαρίου 2016	2.788	3.224	26	6.038
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	171	(1.833)	17	(1.645)
31 Δεκεμβρίου 2016	2.959	1.391	43	4.394

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Φορολογικές ζημιές	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών)	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	551	532	983	20	1.876	3.962
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	222	142	(115)	-	(103)	146
Πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	5	-	5
31 Δεκεμβρίου 2015	773	675	868	25	1.773	4.113
1 Ιανουαρίου 2016	773	675	868	25	1.773	4.113
Πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(100)	(69)	(15)	-	(206)	(390)
Πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	4	-	4
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	50	-	-	-	50
31 Δεκεμβρίου 2016	672	656	853	30	1.567	3.778

Εταιρικά στοιχεία
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	-	3.012	243	3.255
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2	(642)	(243)	(883)
31 Δεκεμβρίου 2015	-	2.370	-	2.372
1 Ιανουαρίου 2016	-	2.370	-	2.370
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2	(974)	-	(971)
31 Δεκεμβρίου 2016	2	1.396	-	1.398

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Απομείωση συμμετοχών	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών)	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	2.809	11	983	15	1.119	4.937
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	325	(115)	-	61	271
Πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	4	-	4
31 Δεκεμβρίου 2015	2.809	336	868	19	1.181	5.213
1 Ιανουαρίου 2016	2.809	336	868	19	1.181	5.213
Χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	-	(15)	-	(250)	(265)
Πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	3	-	3
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	-	-	15	(15)	-
31 Δεκεμβρίου 2016	2.809	336	853	37	916	4.950

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για τη μεταφορά φορολογικών ζημιών, εφόσον είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού οικονομικού οφέλους λόγω μελλοντικών φορολογητέων κερδών.

Ο Όμιλος αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού € 656 χιλ. (2015: € 675 χιλ.) για φορολογικές ζημιές συνολικού ύψους € 2.179 χιλ. (2015: € 2.250 χιλ.) οι οποίες μπορούν να μεταφερθούν και να συμψηφιστούν έναντι μελλοντικών φορολογητέων κερδών.

21 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υποχρεώσεις Κατάστασης Οικονομικής Θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	456	403	354	310
Σύνολο	456	403	354	310

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως ακολούθως:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Χρεώσεις / (πιστώσεις) στα αποτελέσματα (Σημείωση 27)				
Συνταξιοδοτικές παροχές	63	54	55	40
Σύνολο	63	54	55	40

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	456	403	354	310
Υποχρέωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	456	403	354	310

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	55	51	41	37
Χρηματοοικονομικό κόστος	7	6	6	5
Ζημιές από περικοπές	-	(3)	8	(3)
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους (Σημείωση 27)	63	54	55	40

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι ως ακολούθως:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο έναρξης	403	352	310	275
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	-	-	-
Καταβαλλόμενες αποζημιώσεις	(25)	(12)	(20)	(12)
Αναλογιστικές ζημιές που χρεώνονται στη Κατάσταση				
Συνολικού Εισοδήματος	15	9	10	7
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	63	54	55	40
Υπόλοιπο τέλους	456	403	354	310

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς για τα στοιχεία της εταιρείας, είναι οι εξής:

	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	$1,75\%* + 0,5\% = 2,25\%$	$2\%** + 0,5\% = 2,5\%$

*: Μέσος ετήσιος μακροχρόνιος πληθωρισμός = 1,75 %

** : Μέσος ετήσιος μακροχρόνιος πληθωρισμός = 2 %

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι για τα ενοποιημένα στοιχεία 18,78 έτη και για τα στοιχεία εταιρείας 18,05 έτη.

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών:

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>
Μεταξύ 2 και 5 ετών	9	9	7	9
Πάνω από 5 έτη	570	545	483	457
Σύνολο	579	553	490	466

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>			<u>Εταιρικά στοιχεία</u>		
	<u>Μεταβολή στην παραδοχή κατά</u>	<u>Αύξηση στην παραδοχή</u>	<u>Μείωση στην παραδοχή</u>	<u>Μεταβολή στην παραδοχή κατά</u>	<u>Αύξηση στην παραδοχή</u>	<u>Μείωση στην παραδοχή</u>
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-5,83%	+5,83%	0,50%	-5,8%	+5,8%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	0,50%	+5,76%	-5,76%	0,50%	+5,73%	-5,73%

Αναλογιστικές ζημιές που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι:

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>
Ζημιές από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές	10	7	10	7
Εμπειρία ζημιές	6	3	-	-
Σύνολο	15	9	10	7

22 Επιχορηγήσεις

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>
Στην αρχή της χρήσης	12.670	14.708	2.942	3.701
Μεταφορά στα αποτελέσματα (Σημείωση 25)	(1.104)	(1.539)	(346)	(259)
Επιστροφές	(2.248)	(499)	(2.248)	(499)
Στο τέλος της χρήσης	9.318	12.670	349	2.942

Από το σύνολο των επιχορηγήσεων του Ομίλου:

i) Το αναπόσβεστο ποσό των € 7.145 χιλ. (2015: € 7.724 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΒΕΑΛ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για την κατασκευή μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το βιοαέριο του ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων. Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 40% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

ii) Το αναπόσβεστο ποσό των € 349 χιλ. (2015: € 608 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για το έργο «Ηλεκτροπαραγωγή από το βιοαέριο του ΧΥΤΑ Ταγαράδων Θεσσαλονίκης» δυναμικότητας 5MW. Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 40% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

iii) Το αναπόσβεστο ποσό των € 1.305 χιλ. (2015: € 1.425 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΩΔΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για το έργο «Αξιοποίηση αιολικού δυναμικού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις νήσους Ρόδο (3,0 MW), Κω (3,6 MW) και Πάτιμο (1,2 MW)». Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

iv) Το αναπόσβεστο ποσό των € 520 χιλ. (2015: € 579 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗΣ ΑΕ από την Περιφέρεια Θεσσαλίας για το έργο «Ίδρυση μονάδας επεξεργασίας ιατρικών αποβλήτων στη Β ΒΙΠΕ Βόλου Ν. Μαγνησίας». Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 50% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

Οι Επιστροφές ποσού ευρώ 2.248 χιλ. προέρχονται από τη μητρική εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (31.12.2015: € 499 χιλ.) που επέστρεψε εισπραχθείσες επιχορηγήσεις στην Ευρωπαϊκή επιτροπή, καθώς η Διοίκηση αποφάσισε να μην προχωρήσει στην κατασκευή του έργου κατασκευή του έργου GASBIOREF.

23 Προβλέψεις

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Ενοποιημένα στοιχεία

	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Αποκατάσταση περιβάλλοντος	Πρόβλεψη Φόρου	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	291	70	1.109	3.130	4.600
Προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους	-	-	-	8.000	8.000
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	-	3	-	5	8
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	-	-	(29)	(80)	(108)
31 Δεκεμβρίου 2015	291	73	1.081	11.055	12.499
1 Ιανουαρίου 2016	291	73	1.081	11.055	12.499
Πρόβλεψη για κατάπτωση ποινικής ρήτηρας	-	-	-	2.700	2.700
Πρόσθετες προβλέψεις περιόδου	-	3	3	2.137	2.142
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	-	-	-	(422)	(422)
31 Δεκεμβρίου 2016	291	76	1.083	15.470	16.920

Εταιρικά στοιχεία

	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Πρόβλεψη Φόρου	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	291	719	2.450	3.460
31 Δεκεμβρίου 2015	291	719	2.450	3.460
1 Ιανουαρίου 2016	291	719	2.450	3.460
Πρόβλεψη για κατάπτωση ποινικής ρήτηρας	-	-	2.700	2.700
31 Δεκεμβρίου 2016	291	719	5.150	6.160

Ανάλυση συνολικών προβλέψεων:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μακροπρόθεσμες	6.220	4.500	3.460	3.460
Βραχυπρόθεσμες	10.700	8.000	2.700	-
Σύνολο	16.920	12.500	6.160	3.460

Οι προβλέψεις καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) & Λοιπά κέρδη / (ζημιές)	4.842	8.008	2.700	-
Χρηματοοικονομικό κόστος	(422)	-	-	-
	4.421	8.008	2.700	-

(α) Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Το συνολικό ποσό της σχηματισθείσας πρόβλεψης αφορά αγωγές τρίτων κατά της εταιρείας. Το ποσό της πρόβλεψης βασίζεται σε εκτιμήσεις της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου. Η διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι το ποσό της πρόβλεψης που έχει σχηματισθεί κρίνεται επαρκές και δεν αναμένεται να προκύψουν επιπλέον επιβαρύνσεις πέραν των ποσών που αναφέρονται την 31/12/2015.

(β) Αποκατάσταση περιβάλλοντος

Σύμφωνα με την ΥΑ 1726/2003 Αρθ. 9 παρ. 4, οι Εταιρείες που εκμεταλλεύονται αιολικά πάρκα, θα πρέπει με τη λήξη λειτουργίας του Σταθμού Παραγωγής Ενέργειας να απομακρύνει τις εγκαταστάσεις και να αποκαταστήσει το τοπίο στην αρχική του μορφή.

Ο Όμιλος, για τα αιολικά πάρκα που εκμεταλλεύεται, μέσω της θυγατρικής «Αειφορική Δωδεκανήσου ΑΕ» έχει προσδιορίσει πρόβλεψη κόστους απομάκρυνσης του εξοπλισμού και αποκατάστασης του χώρου. Η πρόβλεψη έχει υπολογιστεί ως η παρούσα αξία των εξόδων που θα πραγματοποιηθούν για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Τα συνολικά μελλοντικά έξοδα που θα πραγματοποιηθούν εκτιμήθηκαν από τη διοίκηση του Ομίλου σε € 141 χιλ. Ποσό € 3 χιλ. περίπου αναγνωρίστηκε στην χρήση 2016 (2015: € 3 χιλ.) ως χρηματοοικονομικό κόστος (Σημείωση 26).

(γ) Λοιπές προβλέψεις

Οι λοιπές προβλέψεις αφορούν κυρίως ενδεχόμενο κίνδυνου διακοπής της σύμβασης παραχώρησης της θυγατρικής εταιρείας ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-CYBARGO στην Κύπρο. Η εν λόγω υπόθεση περιγράφεται στην σημείωση 31 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Η Εταιρεία λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση Διαιτητικού Δικαστηρίου στις 12/05/2017 αναφορικά με το έργο "Υπηρεσίες Υποστήριξης Λειτουργίας - Συντήρησης & Επισκευής του EMA (Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης)", αναγνώρισε πρόβλεψη ποσού ευρώ 2,7 εκ., η οποία αφορά κατάπτωση ποινικής ρήτρας (σημείωση 34 - Μεταγενέστερα Γεγονότα).

24 Έξοδα ανά κατηγορία

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Ενοποιημένα στοιχεία

Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16				
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	
Παροχές σε εργαζομένους	27	14.788	87	967	15.842
Αναλώσεις αποθεμάτων	12	23.169	9	62	23.240
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	3.836	-	23	3.859
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	2.365	-	96	2.460
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		1.379	-	39	1.418
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	5	1.898	27	231	2.156
Αμοιβές τρίτων για εκτέλεση τεχνικών έργων		36.491	787	120	37.399
Λοιπά		14.392	673	3.868	18.933
Σύνολο		98.318	1.584	5.406	105.308

Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-15				
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	
Παροχές σε εργαζομένους	27	13.397	44	1.388	14.829
Αναλώσεις Αποθεμάτων	12	29.812	-	55	29.866
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	3.605	-	-	3.605
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	2.383	-	96	2.479
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		1.474	1	30	1.505
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	5	1.689	12	206	1.907
Αμοιβές τρίτων για εκτέλεση τεχνικών έργων		32.724	561	366	33.650
Λοιπά		15.265	929	3.131	19.325
Σύνολο		100.348	1.547	5.271	107.166

Εταιρικά στοιχεία

Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16				
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	
Παροχές σε εργαζομένους	27	9.108	87	489	9.684
Αναλώσεις Αποθεμάτων	12	23.482	9	3	23.494
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	916	-	1	917
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	13	-	-	13
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		415	-	5	420
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	5	1.062	27	186	1.275
Αμοιβές τρίτων για εκτέλεση τεχνικών έργων		23.333	787	340	24.459
Λοιπά		8.011	599	1.865	10.474
Σύνολο		66.340	1.508	2.889	70.738

Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-15				
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	
Παροχές σε εργαζομένους	27	7.763	44	776	8.583
Αναλώσεις Αποθεμάτων	12	30.446	-	18	30.464
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	894	-	-	894
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	25	-	-	25
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		388	1	1	390
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	5	1.140	12	160	1.312
Αμοιβές τρίτων για εκτέλεση τεχνικών έργων		22.691	560	315	23.565
Λοιπά		11.832	899	1.131	13.862
Σύνολο		75.180	1.516	2.400	79.095

25 Λοιπά έσοδα / (έξοδα) & Λοιπά κέρδη / (ζημιές)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Ζημιές από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	(2)	-	-	-
Απομείωση διαθέσιμων προς πώληση (Σημείωση 10)	(17)	(143)	-	-
Κέρδη από την πώληση θυγατρικών (Ζημιές) / κέρδη από την πώληση και διαγραφή λοιπών ενσώματων παγίων στοιχείων	(1)	14	52	-
Αποσβέσεις ληφθέντων επιχορηγήσεων (Σημείωση 22)	1.104	1.539	346	259
Ενοίκια	653	648	899	667
Προβλέψεις απομείωσης και απευθείας διαγραφές απαιτήσεων	(5.051)	(38)	(3.862)	-
Ζημιά από διαγραφή ενσώματων παγίων στοιχείων της ΒΕΑΛ ΑΕ (Σημείωση 5)	-	(1.373)	-	-
Προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους (Σημείωση 23)	-	(8.000)	-	-
Προβλέψη για κατάπτωση ποινικής ρήτηρας (Σημείωση 23)	(2.700)	-	(2.700)	-
Τόκοι υπερημερίας βάσει σύμβασης με το Δημόσιο	1.138	1.176	1.138	1.176
Έκτακτα έξοδα από ζημιά εργοστασίου ΗΡΟ	(2.770)	-	-	-
Έσοδα από αποζημιώσεις	6.907	-	-	-
Λοιπά κέρδη, καθαρά	160	1.845	10	35
Σύνολο	(579)	(4.334)	(4.117)	2.149

Το ποσό των «Εσόδων από Αποζημιώσεις» ποσού € 6.907 χιλ. αφορά αποζημίωση από ασφαλιστική εταιρεία για καταστροφή λόγω πυρκαγιάς, που έλαβε μέσα στη χρήση η θυγατρική της Εταιρείας, HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM. Το ποσό των ευρώ 2.770 χιλ στην γραμμή «Έκτακτα έξοδα από ζημιά εργοστασίου ΗΡΟ» αφορούν έκτακτα κόστη σχετιζόμενα με την ανωτέρω αποζημίωση. Τα υπόλοιπα έξοδα που σχετίζονται με την ζημιά του εργοστασίου έχουν αναγνωρισθεί στο κόστος πωληθέντων της τρέχουσας χρήσης.

Η γραμμή «Προβλέψεις απομείωσης και απευθείας διαγραφές απαιτήσεων» ποσού ευρώ 5.051 χιλ αφορά κυρίως την πρόβλεψη απομείωσης παρακρατημένων εγγυήσεων του υποκαταστήματος Κροατίας της μητρικής εταιρείας (ευρώ 3.862 χιλ), την πρόβλεψη επισφάλειας τόκων υπερημερίας των θυγατρικών εταιρειών ΒΕΑΛ ΑΕ (ευρώ 751 χιλ) και ΔΟΑΛ ΑΕ (ευρώ 401 χιλ.).

26 Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) – καθαρά

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Έξοδα τόκων				
- Τραπεζικά δάνεια	(432)	(925)	(114)	(642)
- Χρηματοοικονομικό κόστος για αποκατάσταση περιβάλλοντος (Σημείωση 23)	(3)	(3)	-	-
- Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	(1.142)	(1.100)	(1.125)	(1.076)
- Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	(74)	(65)	(53)	(50)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(1.650)	(2.093)	(1.292)	(1.768)
Έσοδα τόκων	622	888	475	803
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	622	888	475	803
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	(1.028)	(1.206)	(818)	(965)

27 Παροχές σε εργαζομένους

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός από τον αριθμό των εργαζομένων.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μισθοί και ημερομίσθια	12.844	12.176	7.670	6.986
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	2.747	2.405	1.885	1.543
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημείωση 21)	63	54	55	40
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	188	194	73	14
Σύνολο	15.842	14.829	9.684	8.583
Αριθμός εργαζομένων	608	522	489	314

28 Φόρος εισοδήματος

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Φόρος χρήσης	3.880	6.408	1.548	4.211
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 20)	(1.254)	831	(706)	(1.154)
Σύνολο	2.626	7.239	842	3.057

Για τη χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Ο αναλυτικός πίνακας για τις ανέλεγκτες χρήσεις όλων των κοινών επιχειρήσεων που ενοποιούνται παρατίθεται στη Σημείωση 31. Ο φόρος, επί των κερδών προ φόρων του Ομίλου, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον συντελεστή φόρου που επιβάλλεται στα κέρδη της μητρικής Εταιρείας, επί των κερδών των ενοποιημένων εταιρειών. Η διαφορά έχει ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Λογιστικά κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	895	8.011	2.033	5.518
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες τοπικούς φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη της μητρικής (29%)	260	2.323	589	1.599
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	-	(36)	-	(207)
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	-	-	(2.776)	(505)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	3.086	4.141	2.792	1.612
Χρήση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(610)	-	(291)	-
Επίδραση φόρου μεταξύ τοπικών φορ. Συντελεστών και φορ. Ομίλου	(398)	(250)	91	-
Λοιποί φόροι	10	(52)	(39)	-
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	11	527	(38)	558
Φορολογικές ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν υπολογίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	267	587	513	-
Φόρος εισοδήματος	2.626	7.239	842	3.057

Ο μέσος σταθμικός φορολογικός συντελεστής του Ομίλου για το 2016 είναι 136,18% (2015: 94,59%).

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι:

Ενοποιημένα στοιχεία

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16			1-Ιαν έως 31-Δεκ-15		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων
Συναλλαγματικές διαφορές	(185)	-	(185)	60	-	60
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	(41)	-	(41)	(9)	-	(9)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	255	-	255	300	-	300
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες)	(15)	4	(11)	(9)	3	(7)
Επίδραση αλλαγής φορολ. συντελεστή στα αναλογιστικές ζημίες	-	-	-	-	3	3
	14	4	19	342	5	347

Εταιρικά στοιχεία

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16			1-Ιαν έως 31-Δεκ-15		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων
Συναλλαγματικές διαφορές	(135)	-	(135)	(10)	-	(10)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	(38)	-	(38)	(8)	-	(8)
Αναλογιστικά ζημίες	(10)	3	(7)	(7)	2	(5)
Επίδραση αλλαγής φορολ. συντελεστή στα αναλογιστικές ζημίες	-	-	-	-	2	2
	(182)	3	(179)	(25)	4	(21)

29 Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Κέρδη προ φόρων		895	8.011	2.033	5.518
<i>Προσαρμογές για:</i>					
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	5	3.859	3.605	917	894
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	6	2.460	2.479	13	24
Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση (Ζημίες) / κέρδη από την πώληση και διαγραφή λοιπών ενσώματων παγίων στοιχείων	10 25	17 1	143 (14)	- -	- (12)
Ζημία από διαγραφή ενσώματων παγίων στοιχείων της ΒΕΑΛ ΑΕ	25	-	1.373	-	-
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	22	(1.104)	(1.539)	(346)	(259)
Έσοδα τόκων	26	(622)	(888)	(475)	(803)
Έσοδα από μερίσματα		-	-	(9.572)	(1.740)
Διαγραφές και προβλέψεις απαιτήσεων	25	5.051	-	3.862	-
Προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους	23	-	8.000	-	-
Πρόβλεψη για κατάπτωση ποινικής ρήτρας	23	2.700	-	2.700	-
Λοιπές προβλέψεις	23	1.721	(100)	-	-
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης		53	42	35	27
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	26	1.647	2.090	1.292	1.768
Ζημίες από συγγενείς επιχειρήσεις	8	710	782	-	-
		17.388	23.985	460	5.418
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης (Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		(167)	(1.150)	199	(304)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων (μη κυκλοφορούν & κυκλοφορούν)		(3.901)	17.586	4.524	24.231
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (μη κυκλοφορούν & κυκλοφορούν πλην δανειακών)		(17.945)	2.180	(12.334)	282
		(22.013)	18.616	(7.610)	24.209
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		(4.625)	42.601	(7.150)	29.627

30 Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Όμιλος μισθώνει ακίνητα με λειτουργικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις αυτές έχουν διάφορους όρους σχετικά με την αναπροσαρμογή του μισθώματος τα δικαιώματα ανανέωσης, και λοιπές ρήτρες και έχουν συνήθως διάρκεια 3 ή περισσότερων ετών. Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ. Τα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις:

	Ενοποιημένα στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Έως 1 έτος	428	240
Από 1-5 έτη	1.048	890
Περισσότερα από 5 έτη	-	128

1.477

1.258

31 Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

(α) Οι επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας. Οι προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί στην εταιρεία θεωρούνται επαρκής.

(β) Για την χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994. Το «Ετήσιο Πιστοποιητικό» εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου που ενοποιούνται παρατίθενται κατωτέρω. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν επιπρόσθετες επιβαρύνσεις όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές. Η πρόβλεψη που έχει σχηματίσει ο Όμιλος για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις ανέρχεται σε € 1.083 χιλ. και η μητρική Εταιρεία σε € 719 χιλ. (σημείωση 23). Η μητρική εταιρεία Ηλέκτωρ (εξαιρουμένων των Κοινών Επιχειρήσεων, για τις οποίες οι ανέλεγκτες χρήσεις παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα) ελέγχθηκε φορολογικά βάσει του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013, 2014 και 2015 έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης από την PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη. Στις 10.05.2017 ολοκληρώθηκε ο Φορολογικός έλεγχος των ετών 2009 και 2010, από τον οποίο οι διαφορές ελέγχου που προέκυψαν δεν διαφέρουν ουσιαστικά από την ήδη διενεργηθείσα πρόβλεψη. Για τη χρήση 2016 ο φορολογικός έλεγχος της μητρικής εταιρείας, ήδη διενεργείται από την PricewaterhouseCoopers A.E. Επίσης, για τις θυγατρικές του Ομίλου που εδρεύουν στην Ελλάδα, ο φορολογικός έλεγχος της κλειόμενης χρήσης 2016 είναι σε εξέλιξη από τα αρμόδια ελεγκτικά γραφεία. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης έχει σχηματιστεί επαρκής πρόβλεψη εις βάρος των αποτελεσμάτων χρήσης καθώς και προηγούμενων χρήσεων και δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές επιπλέον επιβαρύνσεις.

Θυγατρικές

Επωνυμία

ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ

ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ

ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ

ΒΕΛΛ ΑΕ

HELECTOR CYPRUS (πρώην ELEMAL LTD)

HELECTOR GERMANY GMBH

HERHOF GMBH

HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM

HERHOF VERWALTUNGS GMBH

ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-CYBARCO

HELECTOR BULGARIA LTD

ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΔΟΑΑ ΑΕ ΟΕ

YLECTOR DOOEL SKOPJE

ΔΟΑΑ Α.Ε

K.G.E GREEN ENERGY LTD

NEASACO ENTERPRISES LTD

Κ/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΚΥΠΡΟΣ-ΧΥΤΑ ΠΑΦΟΥ)

Κ/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΧΥΤΑ ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ & ΟΔΟΣ

ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ)

ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ

ΕΔΑΔΥΜ ΑΕ

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

2010** 2011-2015*, 2016

2010** 2011-2015*, 2016

2010** 2011-2015*, 2016

2010** 2011-2015*, 2016

2007-2016

2007-2016

2005-2016

2006-2016

2006-2016

2007-2016

2010-2016

2010**-2015

2010-2016

2010**, 2011-2015*, 2016

2011-2016

2012-2016

2006-2016

2012-2013, 2014-2015*, 2016

Συγγενείς

Επωνυμία

ΕΝΕΡΜΕΑ Α.Ε.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΜΗ EDL ΕΠΕ

ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΕΕ

ELLAKTOR VENTURES LTD

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

2010**, 2011-2015*, 2016

2010**-2016

2010-2016

2011-2016

Κοινοπραξίες
Επωνυμία
Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΙ)	2010**-2016
Κ/ΞΙΑ ΔΕΤΕΑΛΛΑ-ΗΛΕΚΤΩΡ-EDL ΜΟΝ/ΠΗ ΕΠΕ	2010**-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ)	2010**-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ)	2010**-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ (ΧΥΤΑ ΤΑΓ ΑΡΑΔΩΝ)	2006**-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	2010**-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ	2010**-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ -ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	2010**-2016
Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ-ΙΘΑΚΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΩΡ	2007**-2016
Κ/ΞΙΑ BILFIGER BERGER - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	2010**-2016
Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	2008**-2016
ΚΞ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	2010**-2016
ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ-ENVITEC (ΕΜΑΚ)	2015-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	2011-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ-ENVITEC ΑΕ	2011-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΕ	2011-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΕΠΑΝΑ ΑΕ	2011-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	2012-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε. (ΕΡΓΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ)	2013-2016
JV AKTOR SA - AKTOR BULGARIA SA	2010**-2016
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	-
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - THALIS ES S.A.	*
ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ- LANDTEK	2014-2016

*Σημειώνονται οι εταιρείες του Ομίλου που έχουν έδρα στην Ελλάδα, ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία και έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013, 2014 και 2015.

**Η εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010 και καθώς μέχρι την 31.12.2016 δεν έχει εκδοθεί εισαγγελική παραγγελία, εντολή ελέγχου κ.τ.λ. η προθεσμία παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεων διοικητικού ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου καθώς και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών δεν παρατείνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 97 του Ν. 4446/2016 και συνεπώς θεωρείται ότι το δικαίωμα ελέγχου έχει παραγραφεί.

(γ) Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις.

(δ) Στις 15.06.2016, απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά της εταιρείας Helector Cyprus Ltd, (100% θυγατρικής της ΗΛΕΚΤΩΡ) σχετιζόμενες με εικαζόμενες παράνομες πρακτικές πρώην στελεχών της εταιρείας στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τυχόν καταδίκη του νομικού προσώπου θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων (π.χ. χρηματικό πρόστιμο) που όμως δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου. Υπενθυμίζεται ότι στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνεται πρόβλεψη € 8 εκατ. που αφορούσε τον ενδεχόμενο κίνδυνο διακοπής της σύμβασης παραχώρησης της εταιρείας στην Κύπρο. Η ακροαματική διαδικασία αναφορικά με την ανωτέρω υπόθεση βρίσκεται σε αρχικό στάδιο και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2018.

Η ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-CYBARCO συνεχίζει τη λειτουργία του εργοστασίου διαχείρισης απορριμμάτων των επαρχιών Λάρνακας-Αμμοχώστου ακολουθώντας τις συμβατικές της υποχρεώσεις, ενώ ο όμιλος ΗΛΕΚΤΩΡ έχει προβεί σε νομικές ενέργειες για την είσπραξη των δεδουλευμένων του.

32 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	4.350	7.935	9.546	11.813
- Πωλήσεις προς θυγατρικές	-	-	7.813	7.345
Πωλήσεις	-	-	7.422	6.852
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	-	-	341	113
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	-	51	380
- Πωλήσεις προς συγγενείς	343	61	343	62
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	-	35	-	35
Χρηματοοικονομικά έσοδα	343	26	343	27
- Πωλήσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	4.007	7.874	1.390	4.406
Πωλήσεις	3.735	7.750	1.204	4.282
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	272	124	185	124
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	-	-	-
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	1.811	1.409	6.590	8.208
- Αγορές από θυγατρικές	-	-	6.590	7.657
Κόστος πωληθέντων	-	-	6.580	7.414
Έξοδα διοίκησης	-	-	10	15
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	-	-	228
- Αγορές από συγγενείς	1.379	804	-	-
Κόστος πωληθέντων	1.379	804	-	-
- Αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	432	605	-	551
Κόστος πωληθέντων	423	506	-	466
Έξοδα διοίκησης	10	99	-	85
γ) Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	530	993	415	860
δ) Έσοδα από μερίσματα	-	-	9.572	1.740

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
ε) Υπόλοιπα τέλους χρήσης (Απαιτήσεις)	4.823	2.495	15.510	9.094
- Απαιτήσεις από θυγατρικές Πελάτες	-	-	12.007	6.717
Λοιπές απαιτήσεις	-	-	5.072	4.171
- Απαιτήσεις από συγγενείς Πελάτες	3.503	1.619	3.503	1.619
Λοιπές απαιτήσεις	-	265	-	265
- Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.320	875	-	758
Πελάτες	175	736	-	741
Λοιπές απαιτήσεις	1.146	140	-	17
στ) Υπόλοιπα τέλους χρήσης (Υποχρεώσεις)	1.024	5.944	3.999	11.645
- Υποχρεώσεις προς θυγατρικές Προμηθευτές	-	-	3.706	1.049
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	615	254
- Υποχρεώσεις προς συγγενείς	293	4.964	293	4.964
Λοιπές υποχρεώσεις	293	4.964	-	-
Προκαταβολές πελατών	-	-	293	4.964
- Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	731	981	-	5.632
Προμηθευτές	206	32	-	343
Λοιπές υποχρεώσεις	525	948	-	5.290
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	104	73	-	20
η) Μερίσματα εισπρακτέα	-	-	5.709	1.836

Οι υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι πωλήσεις και αγορές αγαθών, γίνονται σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που ισχύουν για μη συνδεδεμένα μέρη.

Τα οφειλόμενα και εισπρακτέα ποσά προς και από τα συνδεδεμένα μέρη, είναι χωρίς εγγυήσεις, δεν έχουν συγκεκριμένους όρους αποπληρωμής και είναι άτοκα.

ι) Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	6.385	-	12.545	7.649
Χρηματοδοτήσεις κατά την διάρκεια της χρήσης	-	6.359	1.000	6.410
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι κατά την διάρκεια της χρήσης	343	26	393	406
Αποπληρωμές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	(1.881)	(1.921)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	6.728	6.385	12.057	12.545

κ) Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	-	-	2.476	5.669
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	93	264
Αποπληρωμές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	(786)	(3.000)
Τόκοι προηγ. χρήσης, καταβληθέντες στην τρέχουσα περίοδο	-	-	-	(458)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	-	-	1.783	2.476

Τα ανωτέρω εισπρακτέα ποσά θεωρούνται ασφαλούς εισπράξεως και για το λόγο αυτό δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη απομείωσης τους.

33 Λοιπές σημειώσεις

1. Στα ακίνητα του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών ύψους € 1.536 χιλ. (2015: € 1.536 χιλ.) υπέρ τράπεζας, για εξασφάλιση των τραπεζικών υποχρεώσεών του, οι οποίες την 31.12.2016 ανέρχονταν σε € 726 χιλ. (31.12.2015: € 726 χιλ.) (Σημείωση 5).
2. Οι συνολικές αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2015 ανέρχονται σε € 117 χιλ. (2015: € 110 χιλ.) και για λοιπές υπηρεσίες σε € 30 χιλ. (2015: € 33 χιλ.).

34 Πρόσθετα στοιχεία

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
A. Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	7.849	14.544	3.435	7.142
B. Αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	10.549	36.678	34.522	30.742

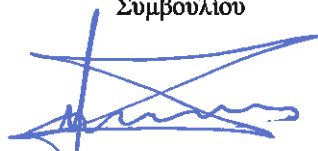
A. Προσδιορισμός Λειτουργικών αποτελεσμάτων προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)					
Κέρδη προ φόρων		895	8.011	2.033	5.518
πλέον: Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	26	1.028	1.206	818	965
πλέον: Ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις και ΚΞ	8	710	782	-	-
πλέον: Αποσβέσεις (Σημ. 5.6.22)		5.216	4.544	585	659
Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)		7.849	14.544	3.435	7.142
B. Προσδιορισμός αναπροσαρμοσμένων λειτουργικών αποτελεσμάτων προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)					
Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)		7.849	14.544	3.435	7.142
Προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους	23	-	8.000	-	-
Προβλέψη για κατάπτωση ποινικής ρήτρας	23	2.700	-	2.700	-
Αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)		10.549	22.544	6.135	7.142

35 Γεγονότα μετά την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης

1. Με βάση την απόφαση Διαιτητικού Διακοστηρίου στις 12.05.2017, η μητρική Εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. σαν μέλος της Κοινοπραξίας "Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. – Θ.Γ. ΛΩΛΟΣ – Χ. ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ Ο.Ε. – ΑΡΣΗ Α.Ε." καλείται να καταβάλει ποσό ευρώ 5,15 εκ., το οποίο αφορά κατάπτωση ποινικής ρήτρας σε συμμετέχουσα εταιρεία στο έργο "Υπηρεσίες Υποστήριξης Λειτουργίας - Συντήρησης & Επισκευής του EMA (Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης)". Στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων της περιόδου έχει αναγνωριστεί ποσό ευρώ 2,7 εκ., το οποίο αφορά επιπλέον πρόβλεψη για την ανωτέρω υπόθεση καθώς στις προηγούμενες χρήσεις, ο Όμιλος και η Εταιρεία είχαν ήδη αναγνωρίσει πρόβλεψη ποσού ευρώ 2,45 εκ (σημείωση 23 - Προβλέψεις).

Κηφισιά 29 Ιουνίου 2017

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Λεωνίδας Γ. Μπόμπολας (ΑΔΤ Σ-237945)

Ένας Σύμβουλος

Ντέκας Χ. Αλέξανδρος (ΑΔΤ Φ-023403)

Ο Οικονομικός Δ/ντής

Γεώργιος Η. Πλιάτσικας (ΑΔΤ ΑΙ-559981)